СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СИТИ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 31-го СЕРПНЯ 1951. No. 203. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 31, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЮНІЯ МІДЯНИХ РОБІТНИКІВ НЕ ПРИПИНЯЄ СТРАЙКУ

Вашингтон, 29 серпня. — Провідники юнії копальняних, гутних і ливарних робітників, які викликали страйк у промисловості міді, олива й цинку, заявили Раді Стабілізації Платень, що вони не відкличуть страйку, доки їх домагання не будуть виконані, або доки уряд не перебере на себе мідяну промисловість. Страйк майже цілковито припинив продукцію міді, яка належить до критичних та стратегічних матеріялів. Страйк почався в понеділок, а у вівторок президент закликав юнію припинити страйк, щоб не шкодити оборонній продукції, а Раді Стабілізації Платень запропонував розглянути справу й скласти йому звіт. Рада накреслила вже звіт і пересилає його президентові. За досі прийнятою засадою Рада не кличе на переслухання спорючих сторін, як довго вони вживають безпосередніх засобів боротьби, тобто страйку або локавту. Тому після складення звіту президентові остається одна дорога, а саме: застосувати постанову в законі Тефта-Гартлі і покликатися на стан необхідности, після чого може прийти до судового процесу. Юнія ливарників віддома своєю прокомуністичною політикою і тому її виключив із свого складу Конгрес Індустріяльних Організацій в 1950 р., і відтоді вона лишається незалежною. — Заки прийде до поладнання страйку, треба буде вживати для промислових потреб резервові запаси міді. Коли страйк потриває довше, то скоротиться продукція оборонних машин і споруд та амуніції.

АМЕРИКАНЕЦЬ-ІНДІЯНИН БУДЕ ПОХОРОНЕНИЙ НА ЦВИНТАРІ АРЛІНҐТОН

Вашингтон. — Сержант американської армії, Джан Р. Райс, індіянин з племени Віннебаґо, зі стейту Небраска, перейде до історії як герой боїв у Кореї і буде похоронений на Національнім Цвинтарі в Арлінґтоні під Вашинґтоном. Це станеться тому, що управа цвинтаря в його рідній місцевості, Сію Ситі, відмовилася прийняти тіло небіжчика тому, що цвинтар зарезервований тільки для білої раси і так сказано в контракті купна місця для гробу.

Президент Труман запропонував удові сержанта похоронити чоловіка на Національному Цвинтарі і вдова на це погодилась. Президента обурила вістка, що героя з Кореї відмовились поховати на місцевому цвинтарі саме тоді, коли тіло мали спускати до гробу. Після нарад із своїми урядовцями Труман теж наказав покрити з федеральних фондів усі кошти похорону й подорожі родини небіжчика до Вашинґтону. Управа цвинтаря в Сію Ситі, довідавшись про розпорядження президента, перепросила родину небіжчика і обіцяла змінити постанову, однак родина не хотіла змінити своєї постанови.

ПРИСУД НА ПОРТОРІКАНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА

Сан Хуан, Порто Ріко, 29 серпня. — Петро Альбізу Кампос, провідник протиамериканської партії Націоналістів, дістав сьогодні кару від 12 до 54 років тюрми і важких робіт за змагання до насильного повалення уряду. Альбізу має 59 років життя і вже відсиджує кару 17-24 річної тюрми за намагане вбивство і незаконне посідання зброї та вибухових матеріялів. Оба присуди зв'язані з невдалім кривавім повстанню націоналістів, минулої осені, підчас якого згинуло 33 людей. Револьва вибухла саме тоді, коли у Вашинґтоні стався замах порторіканських націоналістів на президента Трумана, 1. листопада, 1950 р.

ПОЛІТИЧНІ ПОРАХУНКИ НА КОНВЕНЦІЇ ВЕТЕРАНІВ ЧУЖОЗЕМНИХ ВОЄН

Ню Йорк. — На конвенції Ветеранів Чужоземних Воєн виголосив промову секретар праці Моріс Дж. Тобин, атакуючи гостро комунізм і доказуючи, що комунізму не вдасться побороти самою воєнною зброєю, але це треба ідейної зброї, яку становить собою американська Хартія Прав Людини. При цій нагоді промовець сказав, що не можна називати комуністом людину і зневажати її так довго, доки їй не доведуть цього фактами. Тому не годиться надуживати Сенату ЗДА до нападів на людей, називаючи їх комуністами. — Коли про ці слова в промові Тобина довідався сен. Джозеф Мек Карті з Висканзин, він негайно через своїх прихильників на конвенції заповів, що прийде на конвенцію і дасть відповідь Тобинові.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ГРОМИКА ПЕРЕД ВИЇЗДОМ ДО САН ФРАНСІСКО

Ню Йорк. — Заки совєтський заступник міністра закордонних справ Андрей Громико всів на залізничий потяг на станції Гренд Сентрал, щоб від'їхати на конференцію для підписання мирового договору з Японією у Сан Франсіско, він зустрінувся на станції з масовою демонстрацією, влаштованою поневоленими народами, поміж ними похоронним Угорського походження. Вони явилися з плакатами, на яких були різні гасла проти Громика, як представника совєтської влади. Між ін., замітний був напис: „Громико! Ви й Ваші наставники говорите про мир, а викликуєте війну". Урядовці департаменту стейту помогли Громикові вісісти на потяг з бічного входу, призначеного для нього і його людей два вагони. — Із Сан Франсіско повідомляють, що партія Громика не дістала окремого дому на мешкання й тому обмежилася до винайму кімнат на десятому поверсі готелю Ст. Френсіс. Контракт винайму підписав секретар совєтської амбасади С. П. Петров і колишній генеральний консул у Сан Франсіско, Константин А. Єфремов.

В АМЕРИЦІ

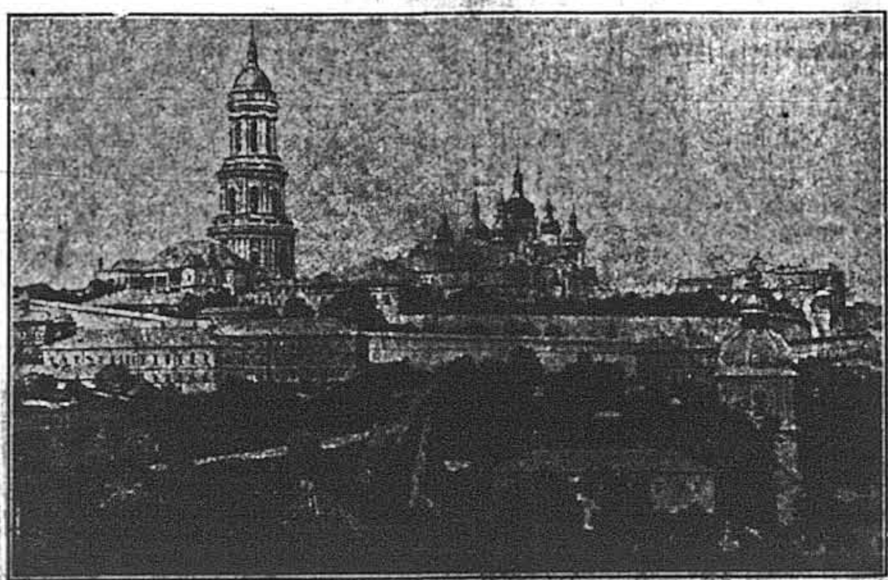
● **П'ять редакторів** і трьох інших громадян поставила в стан обвинувачення повітова лава присяжних суддів в окрузі Лейк Чарлс, у стейті Луїзіяна, за розкривання злочинів, що їх чинять підпільні грачі. Сен. Естес Кіфовер, який веде кампанію проти злочинів, називає це національним скандалом.

● **625 американських бой-скавтів** повернулися з світового джемборі бойскавтів, яке відбулося в Австрії. При виході з корабля в Гобокен під Ню Йорком хлопці завзято співали „Боже, благослови Америку".

● **Конґресове слідство в справі** замордування майора Гологана підчас другої світової війни в Італії, вітає департамент оборони. Він заперечує, наче б колись хотів затаїти справу, як це йому закидають.

● **Викинули з праці** двох робітників за те, що відмовилися вступити до юнії в місті Толідо, у стейті Огайо. Один з них, Корнеліус Деламотт, каже, що їм забороняє релігія бути членом товариства разом з безбожниками.

1919 — 31 СЕРПНЯ — 1951

КИЇВ — ЗОЛОТОВЕРХА СТОЛИЦЯ УКРАЇНИ, до якої 32 роки тому, 31-го серпня 1919-го року, вступили в тріюмфі військa об'єднаних Армій Української Народньої Республіки та Української Галицької Армії, звільнивши її по затяжних боях від большевицько-російських окупантів. На фото: загальний вид на Печерську Лавру.

ГЕРОЙСЬКА СМЕРТЬ ВИДАТНОГО УКРАЇНСЬКОГО РЕВОЛЮЦІОНЕРА

Видаваний в Німеччині „Український Самостійник" подав у виданні з 26-го серпня повідомлення Проводу Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів, що в листопаді 1950-го року згинув геройською смертю в бою з большевиками під час облоги підпольної криївки в Україні сл. п. **Осип Дяків,** відомий теж під псевдонімом **О. Горновий,** член Проводу Організації Українських Націоналістів на Українських Землях та визначний публіцист революційно-визвольного руху в Україні. В повідомленні сказано, що „не зважаючи на черґові важкі втрати, що їх понесла Організація Українських Націоналістів в останньому періоді, визвольна боротьба українського народу проходить далі незламно і поповнює свої ряди провідних революціонерів новими силами, що виховалися і виросли на ідеалах і на прикладі поляглих борців".

НОВА СОВЄТСЬКА ВОЄННА КАМПАНІЯ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

МОСКВА ОБВИНУВАЧУЄ АМЕРИКУ В ПРОДОВЖУВАННІ КОРЕЙСЬКОЇ ВІЙНИ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО НАПАДУ НА ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ І СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ

Москва, 30 серпня. — Совєтська преса почала виразно інспіровану Кремлем нову воєнну кампанію проти Злучених Держав, обвинувачуючи їх, що вони тенденційно саботують мирові переговори в Каесонґ та намагаються продовжити війну в Кореї для вдержання там своїх військ і баз в підготовці нападу на Китай і Совєтський Союз. Майже ідентичні редакційні статті на цю тему появилися вчора в усіх совєтських газетах, зокрема в партійній „Правді", урядових „Ізвєстіях", в „Красній Звєзді" та в „Красному Флоті", органах совєтської армії і совєтської фльоти. Рівночасно в цих газетах подається вичерпуючі інформації про північно-корейські і комуно-китайські обвинувачення, що Злучені Держави, мовляв, „провокують" випадки в Каесонґ, щоб не допустити до порозуміння в справі перемир'я. З цих повідомлень набирається враження, що переговори в Каесонґ вже цілком заломилися та що війна на фронті є знову в повному розгарі. В міжнародних дипломатичних колах звертається окрему увагу на цілком нову і вперше видвигнену в совєтській пропаґанді нотку, а саме обвинувачення, що Злучені Держави на Далекому Сході та зокрема американські війська в Кореї вже загрожують не тільки червоному Китаєві, але й Совєтському Союзові. Таке совєтське становище може бути подиктоване або фактом військового союзу з Китаєм, що зобов'язував би Совєтів до ,взаємної оборони" на випадок формальної війни між аліянтами і Китаєм, або може мати на меті політично-пропаґандивну підготовку висилки теж совєтських „добровольців" на корейський фронт.

ЧЕСЬКИЙ ПОСОЛ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО СПРАВА ОВТИСА ЗАКІНЧЕНА

Вашингтон, 29 серпня. — Справа Овтиса остаточно закінчена „з правничого погляду" і Чехословаччина не уступить під американським тиском, — так заявив новий чеський амбасадор д-р Володимир Прохазка на неспокійній пресовій розмові біля департаменту стейту. Перед тим його доволі холодно прийняв був секретар стейту Ачесон. Ачесон не подав йому навіть руки, а і попередив, що напруження між Злученими Державами і Чехословаччиною буде тривати, доки справа Овтиса і їй подібні не будуть наладнані. Про Овтиса сказав Ачесон, що він зазнав несправедливого й одобичного трактування, „а якщо новий амбасадор хоче направити відносини між обома країнами, хай він поробить старання для негайного звільнення американського громадянина з тюрми, до якої його несправедливо запроторили в Чехословаччині".

Після розмови з Ачесоном репортери обступили Прохазку такви на ксоридорі і почали його випитувати про Овтиса, на що посол склав заяву, що справа закінчена.

ВАТИКАНСЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ДО ПРОЄКТУ ДОГОВОРУ З ЯПОНІЄЮ

Рим. — Ватикан досі не забрав жадного офіціяльного становища до проголошеного проєкту мирового договору з Японією, що має бути підписаний у вислді конференції в Сан Франсіско, яка починається вже в найближчий вівторок. Проте, його застереження до проєкту того договору пробиваються виразно з публікації зв'язаної з ним Конґреґації Пропаґанди Віри, що керує всіми католицькими місіями в світі. В цій публікації, переданій у формі вісток з Японії, видвигається посередні застереження головно щодо задержання під американською суверенністю островів Рюкю, що мало б бути незгідне з католицькими принципами соціяльної справедливости та людських прав. В повідомленні суґеруєтся, що коли Злучені Держави вважають за необхідне для своєї оборони задержати на тих островах свої бази, то все ж таки немає потреби відривати ці острови від Японії під соціяльним і господарським оглядом. З цим становищем Ватикану зв'язується в дипломатичних колах теж несподіваний виїзд минулого тижня до Злучених Держав ватиканського державного секретаря монсіньйора Монтіні, хоча його поїздка має назовні приватний характер.

ІРО ЗАВЕРШУЄ СТАРІ ЗАВДАННЯ, — СТОЇТЬ ПЕРЕД НОВИМИ

Женева, Швайцарія. — Завдання, для якого була встановлена Міжнародна Організація для Втікачів (ІРО), вже майже завершене і буде завершене до кінця цього року — заявив на засіданні Соціяльної і Господарської Ради Об'єднаних Націй генеральний директор ІРО, Доналд Кінґслі, додаючи рівночасно, що з кожним днем створюються подібні нові завдання, яких теж не можна залишити напризволяще. Згідно з твердженням Кінґслі, ІРО до кінця цього року переселить більшу частину європейських втікачів і переміщених осіб з другої світової війни, посилаючи одних за море, влаштовуючи інших в Европі, а тих, які не підходять під категорію переселення, — зокрема стариків і хворих, — приміститься в заведеннях, в яких вони матимуть постійну опіку. Але, „коли ми сидимо в цій залі, — говорив Кінґслі, — до Трієсту, Австрії, Німеччини, Греції та інших західних країн, прибувають кожного дня нові втікачі". Він висловив своє особисте переконання, що для допомоги міжнародній міґрації тих бездомних людей — „муситься знайти якийсь шлях". Із звіту Кінґслі виходить, що ІРО в цьому році переселило 10,000 скитальців більше, ніж це було в його пляні. Совєтські представники в Раді знову напастували втікачів, як „воєнних злочинців" та обвинувачували західні країни, що вони використовують переселенців для „невольничих робіт".

● **Балони з посланням** до Польщі пустило за вітром т-во Американсько-Европейський похід проти Комунізму із засекреченого місця в північній Баварії,

КОМУНІСТИ ПОВТОРЮЮТЬ СВОЇ БРЕХНІ ВІДНОСНО ПЕРЕГОВОРІВ В КАЕСОНҐ

Токіо, 30. серпня. — Сьогодні вранці все ще не було офіціяльної комуністичної відповіді на вчорашню заяву ген. Ріджвея, аліянтського головного команданта на Далекому Сході, якою він відкинув комуністичні домагання, щоб аліянти щераз „провірили" комуністичні закиди щодо „бомбардування" невтральної зони аліянтським літаком. Провірку того „випадку" комуністи поставили за передумову відновлення перерваних ними минулого тижня переговорів в Каесонґ. Червоні додавали, що „докази" того бомбардування є на місці. Ген. Ріджвей, який вже раніше назвав комуністичні обвинувачення „фальшом" і „підставкою", відкинув теж їхні нові домагання щодо „поновної провірки", вважаючи, що після пройденого одного тижня часу жадна провірка не матиме значення, бо ж за той час комуністи могли самі приготовити кращі „докази", ніж їх вони давали безпосередньо після заінсценізованого ними „випадку". Хоча на черґову заяву ген. Ріджвея немає ще офіціяльної відповіді, проте її подибується в неофіціяльних повідомленнях комуно-китайської радіо-пропаганди, що не тільки повторює всі свої дотеперішні брехні відносно „випадку" в Каесонґ, але ще й закидує „брехню" аліянтам. Все ж таки аліянтські спостерігачі добачують деяке ,злагіднення' тону комуністичної пропаґанди в тій справі, з чого роблять висновок, що червоні „ступнево" завертають і готові в найближчому часі погодитися на продовжування переговорів, — „рятуючи лице" будь-яким черговим „підкомітетом", що матиме за завдання „прослідити" спричинений ними ,випадок'. Ген. Ріджвей, згл. його головна квартира повторила вчора щераз, що Злучені Держави бажають якнайшвидше договоритись до закінчення війни в Кореї. Як черґову можливість виходу з витвореного комуністичною видумкою складного положення вважається евентуальне відновлення переговорів в іншому місці, що давало б більші гарантії повної невтральности та її забезпечення.

ЧЕРВОНІ РОЗБУДОВУЮТЬ АВІЯЦІЮ ДЛЯ ВІЙНИ В КОРЕЇ

Токіо. — Комуно-китайська пропаґанда веде тепер інтензивну акцію для збірки „публічних фондів" на розбудову червоної авіяції для війни в Кореї. Згідно з повідомленнями цеї пропаґанди, босі, голі й голодні китайці мали вже наскладати стільки грошей, що за них куплено 200 літаків і плянується купити дальших 100. Кампанія ведеться під гаслом: „Літаки для Кореї". Рівночасно по всіх містах творяться „китайські народні комітети", які тероризують населення для здобуття „підтримки" комуністичних „добровольців" на корейський фронт та рівночасно здираються фонди на літаки. В цих рямках організується „соцзмагання" між поодинокими містами, широко розголошуючи скільки фондів на скільки літаків поодинокі міста вже зложили і скільки ще пообіцяли зложити.

АЛІЯНТСЬКА АВІЯЦІЯ В КОРЕЇ НАДРОБЛЯЄ ВТРАЧЕНИЙ ЧЕРЕЗ НЕПОГОДУ ЧАС

Токіо. — Закрите від кількох днів густими хмарами корейське небо, вчора прояснилося і аліянтська авіяція негайно приступила до акції, щоб „надробити" втрачений через непогоду час. Сильні з'єднання суперфортець, під охороною боєвих турбо-літаків, виконали вчора цілий ряд місій на ворожу територію, бомбардуючи скупчення ворожих військ, шляхи їхнього постачання та інші воєнні об'єкти. Акція аліянтської авіяції концентрується головно на бомбардуванні ворожих воєнних об'єктів в західній та північно-західній Кореї. Інші розвідчі літаки перевели основну провірку ворожих рухів поза фронтовою лінією. З цілої акції один аліянтський літак не вернувся на свою базу. На суші фронтова акція теж вчора була обмежена тільки до патрульних дій та припадкових перестрілок.

АМЕРИКАНСЬКІ ВТРАТИ В КОРЕЇ: 81,422

Вашингтон. — Департамент оборони проголосив черґову листу тижневих американських втрат в Кореї, що збільшили загальні втрати в ввесь час війни до 81,422 вбитих, поранених і пропавших в акції. Зі загальної кількости є: 12,113 вбитих, 57,025 поранених і — 12,284 пропавших. На поіменній листі втрат подибується поодинокі імена, що говорять про їх українське походження. Ворог не проголошує підсумків своїх втрат.

„ТРУДОВА МОБІЛІЗАЦІЯ" В СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Берлін. — Комуністичні володарі окупованої Совєтами Східної Зони Німеччини приготовили „закон", на підставі якого в країні буде заведене „леґальне" невільництво. Цей закон про т. зв. „трудову мобілізацію" передбачує кілька стадій мобілізації і має почачатися реєстрацією всіх осіб в „трудовому віці" вже з днем 1-го вересня. До „трудового віку" зараховані всі чоловіки від 14-літніх юнаків до 65-літніх старців, та всі жінки, від 15-літніх дівчат до 50-літніх жінок, включно з матерями малих дітей. Від мобілізаційної реєстрації звільнені студенти, вчені, незалежні ремісники і особи т. зв. вільних професій. Закон передбачує суворі кари на всіх його порушників. Ціллю того закону офіціяльно називається „необхідність змобілізувати всі наявні робочі сили для приспішення продукції в рямках п'ятирічного пляну". Цим законом касується здобуті досі вільним робітництвом досягнення та права відносно вільної праці, встановлюючи суцільне державне кріпацтво.

В СВІТІ

● **Проникати у всі громадські,** професійні, культурні ,спортові, релігійні, ветеранські та інші організації позасовєтського світу і ні в якому разі не оставати осторонь від них — наказала Москва своїм комуністичним колонам закордоном, опублікувавши цю настанову в найновішому числі журналу Комінформу, що виходить у Букарешті 16 мовами. Журнал знову вимагає нещадної боротьби проти тітоїзму.

● **Більше мільйона британців** в армії і, крім того, 7.000 щомісячно йдуть до війська, — повідомляють британські офіційні кола. Це становить біля двох відсотків усього населення, приблизно так само як і в ЗДА, де на 150 млн. населення 3,311.000 перебувають у війську.

● **Згинули від повені** в Манджурії 1800 чоловіка і 3000 пропали без вісти, — повідомляє з Мукдену комуністичне радіо. Повінь розмила залізницю і перервала сполучення між великим індустріяльним містом Мукден і портом Дайрен.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays bv the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сиΐ і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday'sissue (the Ukrainian Weakly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну дареси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ШЛЯХ ДО КИЄВА

Точно 32 роки тому, дня 31-го серпня 1919-го року, „з'єднені спільним горем і спільними ідеалами" Українська Галицька Армія і Армія Української Народної Республіки, наступаючи з Кам'янця Подільського та перемігши в завзятих боях комуно-російську навалу, увійшли в тріюмфі до золотоверхої „матері городів українських" — столичного міста Києва. Історик так описує цю подію:

„З'єдинена спільним горем і спільними ідеалами армія, гола й боса, забута цілим світом, без амуніції, надлюдським зусиллям кинулася до наступу проти большевиків. Правда, поміж двома урядами і командами українських армій не зразу прийшло до устійнення поглядів на ситуацію й плянів офензивної акції. Диктатор Петрушевич і штаб Галицької Армії підтримували плян здобуття Одесси, щоб тою дорогою пробити собі „вікно в Европу" і наладнати зв'язок з проти-большевицько наставленою Антантою. Головному отаманові УНР Петлюрі промовляла за те до переконання мрія про золотоверхий Київ. Перемогла остання й обі армії почали офензиву. Дня 9-го серпня впала під натиском І. Корпусу УГА — Жмеринка, 12 — Винниця, 14 — Хмельник, Янів, Калинівка. Рівночасно II. Корпус через Староконстантинів-Летичів наблизився до лінії Шепетівка-Полонче. Дня 19 серпня впав Уланів, Райгородок, Махнівка і Бердичів. III Корпус зайняв Козятин і пішов у напрямі Хвастова. Наддніпрянські частини, при допомозі 11-ої галицької бригади й буковинських стрільців захопили лінію Ямпіль-Вапнярка-Тульчин-Брацлав-Липовець і Погребище, посуваючись у напрямі Херсонщини і Дніпра. Коли ж ліве крило армії зайняло 25 серпня Новгород Волинський, Житомир, Коростишів і Коростень, а центр зайняв Васильків, прийшло до кривавого бою під Бояркою. Дня 29 серпня станули українські війська на лінії Петриковець-Святошин-Жуляни-Совки, відкіля вперше побачили золоті вежі матері українських городів — Києва...

„Дня 31 серпня 1919 року вмашерували українські війська до столиці. Повінь квітів, сльози щастя, що блищали в очах вимученого большевиками населення, були добре заслуженою заплатою за їх геройство і самопожертву...

„Та тут зачалося лихо. Білогвардійці з-під знаків Денікіна, що як „союзники", під охороною білих прапорів, ввійшли до Києва, підняли чорносотенний елемент столиці проти українських військ. Почалася вулична боротьба. Українська армія, неприготована до неї, мусіла залишити Київ. Білогвардійці, якнебудь підтримувані Антантою як протибольшевицький авангард, порозумілися з большевиками й пропустили їх південні частини на північ..." (Микола Голубець: Велика Історія України).

Який же великий цей короткий розділ української історії! Скільки геройчного зусилля, що гордістю перемоги підносить наші чола, і скільки трагічної невдачі, що болем жалю здавлює наші серця. Гордість, що здобуто Київ, і жаль, що його не вдержано.

Сьогодні, згадуючи ту велику історичну хвилину з-перед 32-ох років, не можна не винести з неї відповідної науки. Її бо політичне тло можна б майже з точністю приложити до сьогоднішніх потреб і обставин. Бо й сьогодні, як тоді, існує те саме горе, ще тільки збільшене десятиріччями нової неволі, і ті самі ідеали, теж скріплені та підкреслені десятиріччями продовжуваної боротьби. Вони повинні нас з'єднати в нашому політичному поході до Києва! Бо й сьогодні, як тоді, загородив нам до нього доступ той сам, та ще сильніший большевицько-російський ворог. І сьогодні, як тоді, пробують вдертися в наші ряди, під охороною білих прапорів, ті самі „союзники", що тоді нас зрадили та, порозумівшись з большевиками, промостили їм своїм ножем в нашу спину шлях до Києва.

Історія — це справді велика учителька життя. В її світлі бачимо цілком ясно найпростіший шлях до Києва, що веде насамперед через нашу єдність та наші максимальні зусилля. А би ми тільки вміли і хотіли піти цим шляхом! Тоді цілком певно над Золотоверхим знову і вже назавжди замаяв би переможно той сам блакитно-жовтий прапор, під яким так геройчно боролися і перемагали з'єднані українські армії 32 роки тому!

Конвенція Ліґи Молоді

Читачі „Свободи" з попередніх років напевно пригадують собі, як то кожну конвенцію Ліґи Української Молоді Північної Америки, що вже традиційно відбувається в „Лейбор Дей", попереджували вичерпуючі інформації і про Ліґу і про конвенцію. Базуючись на старій правді, що „молодь — наша мабутність", „Свобода" приділювала найбільшу увагу та віддавала найбільше місця тій організації, яку справді можна б вважати американсько - українською майбутністю, яка, разом з українською „свіжою кров'ю" з Европи, мала б перебрати та зберегти і збагатити цю все ж таки чималу українську спадщину, що її створили своїми мозолистими руками їхні батьки, українські піонери на цій вільній землі. Читачі „Свободи" могли б сподіватись, що у зв'язку з теперішньою конвенцією Ліґи, яка відбувається в таких критичних часах і для Америки, і для України і для цілого світу, вони довідаються про нові великі гасла, почують нові ідеї і пляни їх здійснення, познайомляться з новими можливостями розвитку нашого американсько-українського життя та розв'язки його багатьох складних проблем.

Проте, не багато з того подибуємо в теперішніх передконвенційних повідомленнях. Можливо, що тут не дописав публікаційний відділ конвенційного Комітету, можливо, що заважила відсутність належного зв'язку з погляду на віддаль, бо ж конвенція відбувається в Дітройті. Але навіть узгляднюючи ці недомагання, все ж таки існують деякі побоювання, що організаторам теперішньої конвенції не пощастило відповідно зрівноважити речеву і товариську частини конвенції, що переочено або не приділено належної і рівномірної уваги поодиноким справам в такій черзі і в такій величині, як вони на це заслуговували б своєю важливістю.

Звичайно, самої конвенції та її висліду не можна оцінювати і перерішувати вже наперед і на підставі самих тільки передконвенційних повідомлень. Проте, ми зі свого традиційного сантименту до тої організації та із завжди зв'язуваних з нею надій не можемо поминути деяких критичних завваг, бажаючи в той спосіб тільки причинитися до більшого успіху самої конвенції.

Було б нерозумно вимагати від молоді, хоча в рядах Ліґи є вже не тільки наймолодша молодь, виключно самих тільки „проблем". Навпаки, молодь на те й молодь, щоб бавилась, „шуміла" і брала від життя те, що їй воно пропонує. Але при цьому не можна забувати й того, що життя це не тільки забава, головно в сьогоднішніх часах. Тільки в останніх днях відбулися великі імпрези з'отареної комуністичної молоді в Східному Берліні та вільної молоді в Австрії і в цій країні. Усім нам в свіжій пам'яті, скільки уваги світ віддав тим з'їздам та які далекойдучі висновки з них робив. Ми бажали б, щоб наша молодь виявила тимбільшу зрілість до сьогоднішніх критичних часів та щоби послужила прикладом для всіх інщих. Але цього не можна зробити самими тільки забавами і фестивалями. Не тільки український, але й американський загал бажав би почути від зорганізованої американсько-української молоді мудру відповідь на цілий ряд питань, хотів би знати, що думає ця молодь, чим та якими ідеалами вона живе і до яких цілей змагає, як вона ставиться до тих життьових щоденних проблем, які важким каменем тяжіють над людством сьогодні. Жадна спільнота, тим менше американсько - українська, не бажала б собі мати молодь, що мандрує до сонця на лад сліпого Оріона, хоч би ця мандрівка мала відбуватися й веселим підскоком.

Знаючи Ліґу і її світлі традиції, ми віримо, що не зважаючи на деякі недомагання в підготовці конвенції, вона все ж таки знайде свій шлях та піде ним переможно до великої мети. В тій вірі і надії ми зі щирогоо серця бажаємо конвенції Ліґи справді якнайкращих успіхів.

Іван Кедрин.

Аденавер і Шумахер

Один німецький „комсомолець", член комуністичної організації молоді, „Фрає Дойче Юґенд", прийшовши із східньої частини Берліна до західньої, був присутній на прилюдному вічу лідера німецької опозиційної соціял-демократичної партії, д-ра Шумахера, і поставив йому із залі запит: Чи він, Шумахер, щиро веде політику своєї партії, чи „робить опозицію" лише з тактичних мотивів, фактично піддержуючи становище канцлера західньо - німецької республіки, д-ра Аденавера? Шумахер відповів молодцеві, що Захід відрізняється від Сходу саме тим, що тут вільно кожному висловлювати й боронити свою думку та критикувати уряд згідно з власним світоглядом і програмою своєї партії.

Невідомо, чи це переконало дотепного юнака. Його запит був справді інтеліґентний: радикальна опозиція Шумахера так ідеально доповнює опортунізм офіційної німецької політики Аденавера, що мимохіть насувається думка про пляновий поділ роль. Очевидно, пляновости тут ніякої нема, — але її заступає велика політична зрілість німців, яка наче автоматично створює таку атмосферу й ситуацію, у котрій є місце і для опортуністичних торгів із західними аліянтами і для гострої опозиційної критики. І ця критика може і відриває членів від християнсько - демократичної центрової партії проф. Аденавера і може промощує шлях до перемоги в найближчих виборах німецьким соціял-демократам, — але Німеччині, як країні, як державі, і німецькій нації, яка двигає важку спадщину 12-тилітнього володіння Гітлера, такий двоподіл німецької політики ні трішки не шкодить. І можна згори передбачити, що коли д-р Шумахер засяде на канцлерському стільці, то буде вести політику опортуністичну, а д-р Аденавер буде гороїжитись в опозиції, бо бути в опозиції завжди вигідніше і, стоючи збоку, завжди видно краще помилки влади.

Коли в Англії все ще центральною внутрішньою проблемою є наслідки соціялістичного експерименту з удержавлюванням тамошнього важкого промислу, у Франції уряд за урядом перевертається об питання відношення держави до католицьких шкіл, а в Італії існування нового уряду Де-Ґаспері залежить від успішної боротьби з безробіттям, що підсилює сильний тамошній комунізм, то в Німеччині центральною проблемою сьогодні є проблема вугільної провінції Сарщини. Як відомо, аліянтські переможці, під натиском Франції відірвали Сарщину від західно-німецької республіки, створили з неї окрему автономну провінцію з власним статутом (устроєм), підпорядковану у далеко більшій мірі аліянтській контролі та залежній передусім від диктату аліянтської комісії у справі розподілу вугільної продукції, — для внутрішнього вжитку Німеччини та на закордонний експорт. Найважніший сьогодні опозиційний арґумент Шумахера проти уряду Аденавера, це закид, що Аденавер, мовляв, поспішився підписати французький проєкт Шумана про об'єднання західно-европейської важкої промисловости, не добувши раніше від аліянтів ревізії проблеми Сарщини. Сарщина, мовляв, це така ґуто-німецька країна, що в її інтеґральній приналежності до Німеччини ніхто не може сумніватися: накинено ж їй окреме управління виключно лиш тому, щоб потурати господарській захланності не тільки Франції, але й Бельгії та Люксембурґу. Як же можна, каже Шумахер, щиро й гармонійно співпрацювати з тими державами в спільній господарці спільною продукцією важкого промислу, коли водночас ці держави вічно дратують німців своєю господаркою та виразно антинімецькою політикою в Сарщині?! І ситуація в Сарщині „нелеґальна", бо створена перед підписанням з Німеччиною мирового договору.

Ці арґументи промовляють до патріотизму кожного пересічного німця і Шумахер має в останніх часах знову великі успіхи. Його німецькі противники закидають йому демагогію і брак поміркованости, ніби прикметний вдачі того темпераментного німецького політика. Багато обережніший на слова д-р Аденавер веде — теж характеристичну для німців — політику етапами. Вона дуже схожа на політику найчільнішого державного діяча Веймарської республіки, Штреземана, а в економічній ділянці пригадує етапну політику вбитого гітлерівцями міністра Ратенава. Гра Аденавера досить прозора: Він, здаючи собі справу з великого значення Франції в Атлантійському пакті, пішов на безпосередню злагоду з Францією, приймаючи проєкт Шумана, — але водночас покладається на Англію, та ще більше на Америку, як на ті держави, що впливатимуть на Францію, щоб вона не повторила версайських помилок Клемансо. Надзвичайно тактовна і поміркована поведінка американського високого комісаря Мек Клоя додає відваги Аденаверові, який одверто заявляє свій оптимізм, що йому вдасться терпеливістю і доказами доброї волі щодо співпраці нової Німеччини з Заходом — дістати ті концесії, що їх не дістав би Шумахер своїм криком і непритаєними погрозами. Позицію Аденавера надзвичайно скріпив і далі скріплює наявний зріст сили Атлантійського блоку на европейському суходолі, зокрема у самій Німеччині. Коли ще рік тому кожний пересічний німець був глибоко переконаний, що на випадок війни Совєти заллють Німеччину впродовж днів і дійдуть до Атлантику та що Німеччина „може пережити ще одну червону окупацію, але не переживе ще одного англо-американського визволення", то сьогодні нема вже німця, який не знав би, що европейський континент таки буде боронений і що говорити про перемогу Совєтів вже не приходиться.

Тому й питання ремілітаризації Німеччини перестало вже хвилювати німецьку опінію. Шумахер знаменито орієнтується в настроях і тому теж ми вже не чуємо його протестів проти озброювання Німеччини, яке — як твердив він раніше — лише провокуватиме большевиків і збільшить німецькі жертви, без ніякої для німця користи. Тепер німецький загал переконаний уже про потребу активної участи у війні по стороні Заходу. Ступневий, але виразний перелім серед французів, які спершу і слухати не хотіли про німецьку демілітаризацію, або давали її на умовах, що принижували німецьку гідність, — це теж докази, що терпеливість Аденавера дає добрі висліди. І тому сьогодні і сам Шумахер не дуже квапиться до влади: хай, мовляв, Аденавер їсть кашу, що її наварив, — у політичній мові це значить, що німецька опозиція дає шансу урядові завершувати розпочату акцію — відбудови Німеччини та включення її знову в ряди рівнорядних держав світу.

Заповіджена візита Аденавера в Лондоні та після того у Вашинґтоні вказує на безупинний активізм і залізну послідовність того керівника нинішньої Німеччини. Ці відвідини не були б можливі, коли б деякі справи не дозріли вже до фіналізації: Бо Аденавер не ризикував би, щоб з Лондону та Вашинґтону вертатися з порожніми руками! Чи це буде готовий проєкт миру з Німеччиною, німецька армія, чи Сарщина — це неважно: важно те, що сам факт приймання німецького канцлера у Білому Домі, як гостя і партнера, буде перекресленням політики диктату „беззастережних капітуляцій" і новим поворотним пунктом в закордонній політиці ЗДА.

Змалоросійщення терором

Большевицька Москва громить радянських українських інтелектуалів і письменників за те, що: вони вперто не хотять бути послідовними малоросами; вони навіть боротьбу з космополітизмом використали проти російських впливів в украніській культурі, замість засудити взорування на західно-европейську культуру; вони розглядають український культурний процес у „відриві від розвитку російської культури"; вони українських клясиків Шевченка, Франка і Лесю Українку не перекручують на ідейних малоросів; вони надто багато пишуть про любов до України, а мало про любов до Москви; вони вороже ставляться до російських культурних діячів, які живуть і працюють на Україні. І так далі і т. п.

Але оця тінь гасла Хвильового „Геть від Москви!" висить не тільки над Україною, а й над Азербайджаном, Білоруссю, Грузією та іншими поневоленими Москвою країнами. Це гасло не дає спокою московському Політбюро і воно в своєму центральному офіціозі „Правда" протягом усіх повоєнних шости років систематично піддає анатемі „бацилі хвильовизму" (вираз газети „Правда"). Одночасно з новим генеральним походом проти ураїнців, „Правда" взяла під систематичний вогонь інші поневолені народи. Так азербайджанських учених, а зокрема Азербайджанську Академію наук погромлено за видання і високу оцінку та просування до шкіл азербайджанського епосу „Деде Коркут", „що служить знаряддям для пантюркистської і буржуазно-націоналістичної пропаґанди". На білоруську центральну газету „Звезда" напався орган московського Політбюра за те, що вона не розкритикувала М. Танка — автора перекладу на білоруську мову вірша В. Сосюри „Любіть Україну" та взагалі не викриває білоруського буржуазного націоналізму, зокрема в Інституті Філософії і права Білоруської Академії Наук. Подібний політичний терор розливає Москва по всіх національних республіках СССР, і скрізь лунає її поліцайський наказ: викорчувати з корінням місцевий націоналізм і строго рівнятися на Москву! Любити Москву!

Орган російського окупаційного штабу на Україні, російська газета в Києві „Правда Украины" в числі за 17 липня проілюструвала цей наказ окупанта на викритті націоналізму в Юлія Кобилецького — літературознавця і критика, керівника філологічного факультету і катедри на Київському Державному Університеті та колишнього головного редактора Держлітвидаву УРСР, якому присвятив В. Сосюра свій гріховний вірш „Любіть Україну".

Провини Кобилецького газета бачить у тому, що: 1) йому посвячений вірш Сосюри, 2) він розхвалив той вірш як патріотичний, 3) у своїй книжці про Франка Кобилецький не згадав про те, що Франко „продовжував традиції росіянина Чернишевського", і провадив боротьбу проти українського буржуазного націоналізму, 4) в своїй іншій книжці „Творчий ріст" Кобилецький „аналізує літературний процес на Україні у відриві від розвитку російської совєтської літератури", 5) безсоромно перехвалює українських письменників, як от Малишка, Рильського, Яновського, Сосюру та ін., 6) „ополчився" разом з іншими критиками проти книги росіянина на Україні — В. Попова „Сталь і шлак", хоч їй була присуджена сталінська премія, 7) „розхвалював і санкціонував для друку ряд відверто націоналістичних торів, на зразок „Української хати" та „Дороги на Крем'янець" О. Кундзича, 8) ще раніше, „замість засудити факти поклоніння перед західно-буржуазною культурою Заходу, пробував заперечити братню дружбу української і російської літератури. Він назвав космополітами тих, хто вивчав факти тісного взаємозв'язку укаїнської літератури з російською".

Ми навмисне навели цей перелік гріхів совєтського українського діяча, до того ж напевне члена партії, судячи з його високих посад. Маємо перед собою своєрідний кодекс „рабського національного права" в СССР, який усе не молоросійське засуджує до знищення. Терор, як засіб примусового змалоросійщення, застосований до всіх поневолених народів, одначе перед усім світом найкраще свідчить тільки про те, що в СССР ідейного малоросійства вже нема і що навіть 20 років терору проти гасла „Геть від Москви!" не відстрашили від того гасла тероризовані народи СССР.

На цьому кривавому тлі підсовєтської дійсности ставка російської еміґрації і деяких впливових американських кіл на малоросійство і російське провідництво в перебудові підросійського Сходу виглядають як фарс і реакційно-анахронічне реакціонерство. Малоросійська карта бита, нехай же грають на ній ті, хто належить до вчорашнього дня!

Іван Керницький.

„БУДНІ Й НЕДІЛЯ"

(Із повісти: „ЛЬВІВ")

Присвячую Миколі Голубцеві

5)

Далі вже йшли „всякі несподіванки", перегони в мішках та інші витівки, що розбурхували загальну веселість. Один парубок дрібочку підпитий, виграв на фантовій льотерії півня. Півень вихопився йому з рук і з розпучливим лементом скакав по площі спутаними ногами і тріпав крилами, знімаючи куряву, а підхмелений парубок і ціла хмара дітваків намагалася його зловити. Двох артистів-самородків, один — довгий, стріхатий, другий — круглий, як бубон, перебралися за Пата й Паташона, плентались між публікою, гнули небелиці, падали, перекидалися, неначе кльовни в цирку і насправжки ляпали один одного по пиці. А якийсь, знову, в гімнастичних штанятах, видряпався на 20-метровій сосні, обструганій з кори, без одного сучка, високо, на самий чубок, — розуміється — не безінтересовно, а за кільо ковбаси і пляшку горілки.

На малому помості, посипаному піском, танцювальні пари мняли собі боки та місили п'яти, але всім здавалося, що вони знаменито танцюють. В холодку, в приємному затишші гилястих каштанів стояв буфет: під розп'ятим брезентом продавали „канапки" і точили з бочок пиво. Стрілочник Петро Канюка смоктав пиво великою, вухатою „гальбою", прижмурював притому очі і гірко кривився. Він мовчки цокався склом з візниками, з вантажниками, з похмурими робітниками цегельних заводів, що таксамо кривилися якби пили власну кров, змішану з полином.

Жінки, Канючихи, Петро і не силував до пива, бо це до нічого не придалаєа б, вона сиділа собі між бабинцем на лавці, поникла, скулена, маленька, як дівчинка, ссала м'ятові цукорки та берегла парасолю, щоб, бува, хто не свиснув, бо то народ усякий шляється. А Ленька, цього урвитля, звичайно, вже давно не було біля неї, він зараз же повіявся, з такими, як він вітрогонами, у видолинок — копати м'яча.

По трьох-чотирьох гальбах Петрові ставало шумно в голові і хмільно в очах і він, спотикаючись та вимахуючи руками, як вітряк, протискався на поміст, тягнув за вишитий рукав першу з краю Ганусю, чи Марусю і йшов замашистої польки. Ще й притупував попарубоцьки: Гоп-а! Інші пари випихали його з помосту на „сліпий тор", але Петро не був з тих, що дають собі паскудити на голову, він мав міцні лікті і йшов на пробій, немов бугай торував собі дорогу вузьким лобом та цупко прижимав до себе рум'яні, круглобокі сільські дівчата, що йшли до Львова — доробитися віна...

Він там гасав собі з дівчатами, — а на лавочці, самотиню, сиділа вона, Канючиха, маленька, тихенька, і вже не ссала м'ятових цукерків, а дві великі сльози висіли їй на віях... Та це тільки так собі, не знати звідки вони взялися, ці сльози, вона, Канючиха, ніколи не плакала і не жалілася на свою долю, та хто зна, що ділось тепер їй на душі, може душа її ридала тихим, сирітським плачем, може серце кривавилось, а бо ж ти збагнеш любляче жіноче серце, серце колишньої помийниці!...

Отака вона була — покірлива та смирна, ні-ні, вона не сердилась на нього за те, що він, онтам, доказував з дівчатами, нехай собі потанцює, це ж його празник, наробиться, нагарується — стільки його втіхи та відради. А він, самий собою, не був гуляка і розтратник як інші, і п'яниця не був, але ж неділя-неділею, неділя була його. А вона... ну, що ж, вона посидить собі і так, почекає, а там ось і сонечко клониться за Білогорський Ліс, вечоріє, у Василіянок дзвонять вже на Вечірню, і в костелі на Потоцького дзвонять, і в церкві на Зиблікевича дзвонять, і в св. Магдалини, — роздзвонилося, розігралося над дахами Львова прозоре повітря, розспівалася мельодійно безмежна синява вечора, — га, треба поволеньки збіратися до дому, затопити в печі, пригріти картоплю, присмажити м'ясо, бо він, чоловік, знову йде сьогодні на-ніч, знову на-ніч...

...І так уплывало життя, так миналися й забувалися дні, і будні чергувалися з неділею, неділя була завжди одна, а буднів — так багато, і всі були похожі один на одного, як вагони товарного поїзду, вони котилися і котилися вперед навантажені людським горем і радощами, обманним щастям і тихим смутком — у світи... у світи... у світи далекі-неозорі, вони сіро й монотонно відступали свій час по вузеньких рейках життя і все ближче та ближче приближалися до тієї останньої станції на світі, звідки вже каса не продає квитків, бо ця станція називається — Смерть.

(Закінчення).

Я. Шумелда

СУЧАСНА ІНФЛЯЦІЯ

(Її джерела та розміри інфляційної загрози в майбутньому)

IV.

Причини заломання інфляції

Немає сумніву в тому, що перші весняні дні цього року були зворотною точкою в розвитку інфляції. Від того часу починає різко падати висота закупів, а цілий ряд цін виявляє тенденцію до заспокоєння, а в деяких випадках зарисувалися прояви їх зниження. Зменшення чорних олов'яних хмар зявилося теж і над іншими галузями народного господарства. Населення, що ще недавно намагалося за всяку ціну замінити гріш на інші форми господарських дібр, починає збільшувати свої грошеві ощадности. Прикладом може бути місто Шікаго, де в перших 9-ти місяцях корейської війни всі ощадностеві конта разом піднеслися лише на 16,000.000 долярів річно. Їх нормальний приріст виносив до того часу біля 200,000.000 долярів. Протягом весни ощадності знова піднімаються й під кінець червня 1951 р. весь фонд ощадностевих конт виносив вже 1,806.541.000 в порівнанні з 1,756.703.000 під кінець березня ц. р. Дещо заспокоїлася товарова та фондова біржа. Зменшилася напруга у виробництві, транспорті та кредиті.

Виринає питання — хто і що зломило інфляцію?

У попередніх розділах ми бачили ту домінуючу ролю, яку в господарських змінах протягом останнього року відіграв консумент. Продуцент, не дивлячись на всю силу нових капіталовкладів і розвитку виробництва, заховувався далеко спокійніше. Купець ішов по старій своїй лінії — жажди максимального зиску на торговельних операціях. Він лише використовував ситуацію, яку створив спанікований консумент.

Коли піти по цій лінії та визнати консумента головним мотором всього лиха, то повстає попередній запит в іншій формі: що зменшило паніку цього головного виновника, чи що заставило його купувати менше?

Деяке право на заслугу в боротьбі з інфляцією мають економісти ЗДА, які всебічно розглядали господарську недугу та в грудні минулого року видали спільну заяву про напрямні для поборювання інфляції. Вони поручали вичерпання надміру купівельної сили через підвищення податків та зменшити її через більш ощадну господарку Федерального Уряду. Коли б ця перша оборонна лінія мала бути невдачною, вони дораджували систему стислої господарської контролі.*)

Вашингтонська адміністрація може подякувати економістам за поради та сказати їм, що вона вже вступила на цей шлях раніше. Президент Труман уже місяць після вибуху корейської війни зажадав строгих заходів в напрямі обмеження кредитів при купні нерухомостей, щоби припинити експансію консумента та цін у цьому напрямі. У вересні 1950 року замкнено частково інфляційні канали в торгівлі. Тоді відновлено т. зв. обмеження В (реґулейшен даблью), яке діяло підчас війни та яке вигасло як закон 1949 року. При купні цінних паперів це обмеження вимагало більших як досі вплат готівкою та зменшувало час сплати заборгування. Згодом при Федеральному Бюрі Резерв створено Комітет для Добровільного Обмеження Кредиту, якого практичним завданням було зменшити допливи інфляційного кредиту через систему банків. Ці заходи, що велися при широкій співпраці чолових представників кредитової системи всієї країни, мали зменшити в першу чергу подачу кредитів для купців, промисловців, біржових посередників, коли їх діяльність мала інфляційний посмак і не була конечною для оборонних потреб.

Федеральний Уряд не забув натиснути безпосередньо на кишені всього населення. Він останнього чвертьріччя минулого року почав закручувати й натискати податкового шруба.

Впарі з поступовим вичерпуванням інфляційної купівельної сили Вашингтон рішився після довгих вагань на безпосереднє припинення дальшого руху здвигу цін. Для того всі ціни заморожено на висоті між 19. 12. 1950—25. 1. 1951. Від початку квітня ц. р. почали поступово приходити контроля на різні групи цін. Над всіми цими питаннями, а зокрема над порівнанням останнього американського досвіду в галузі контролі цін з европейським до і підчас війни, я ширше зупинюся при іншій нагоді. На цьому місці хочу лише ствердити, що постанова Вашингтону про замороження цін прийшла дещо запізно. Ціни вже були тоді досить збурені, а нормальні взаємовідношення між різними групами цін вже порвані. Це не дало змоги вибрати короткий період часу за критичну дату замороження (скажім один день), а потреба одні ціни підтягати, а другі знижувати, щоби створити якийсь новий нормальний стан, відкрила багато щілин для дальшого руху цін.

До столу тих, які зломили розгін інфляції, може зголоситися все виробництво дібр ЗДА. Сільське господарство, гірництво, вся легка та важка промисловість і транспорт можуть похвалитися тим, що вони безперебійно, не дивлячись на величезний зріст попиту на товари зі сторони населення, поповняли всі склади продуктів, заспокоюючи одночасно всі потреби зброєнь і фронту.

Та не можна поминути й слова самого підсудного-консумента. Він твердить, що його переконали не так об'єктивні обставини, себто зменшення кредитів, зріст податків і великі запаси дібр, як радше те, що на політичному горизонті виникли нові перспективи замирення. Певні познаки на це виявилися весною, коли відбувалися стрічі заступників міністрів великодержав, а згодом в заходах, щоби осягнути перемиря у війні в Кореї. Врештою Вашингтон виявив недвозначно, що він оминає скорої війни, щоби мати час на потрібні приготування.

Здається буде найближчим до правди, коли прийняті всі ті голоси до уваги та ствердити, що заломання натуги інфляції прийшло під впливом відпливу тих чинників, які її викликали. Прийшов новий погідний настрій людини: купівельна сила населення дещо зужилася самими масовими закупами та її притупили різні заходи Вашингтону. Виробництво переконало населення в тому, що воно в силі справитися з потребами цивільного населення та зброєнь і не допустило до головної причини кожної затяжної інфляції — браку товарів.

*) "An Economist's Statement on Anti-inflationary Measures" in "The Amerisan Economic Review, Vol. XLI, Number 1.

ЛІГА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

Лігу Української Молоді Північної Америки формально створено на першому її конґресі, що відбувся в Шікаґо, дня 28. квітня 1933 року. Це не значить, що до того часу в Америці не було організацій української молоді. Навпаки, вони існували і діяли в різних формах і видах вже на багато раніше, тільки це були в більшості льокальні товариства і без своєї центральної репрезентації. На цьому першому конґресі винесено таке рішення: „Ми, організація української молоді, з'єднуємо себе в Лігу Української Молоді Північної Америки, щоби досягнути краще розуміння ідей і проблем українського народу". Це були народини Ліґи, першим предсідником якої вибрано тоді Степана Шумейка.

Другий конґрес Ліґи відбувся в Ню Йорку, в днях 1. і 2. вересня 1934 року, і в ньому вже взяло участь біля 100 делеґатів організацій молоді. Головою Ліґи і на цьому конґресі перевибрано Степана Шумейка.

Третя конвенція відбулася в Дітройті, в днях 31. серпня і 1. вересня 1935 року, з приблизно такою самою участю делеґатів. Виголошено цілий ряд рефератів та винесено відповідні резолюції, що мали правити за ціль в дальшій праці молоді. Головою Ліґи знову вибрано Степана Шумейка.

На четвертій конвенції Ліґи, що відбулася вже традиційно під „Лейбор-Дей вікенд" в 1936 році в місті Филаделфії, вже було 360 делеґатів. Конвенція, крім ділових нарад та рішень, була зв'язана з великою спортовою „Українською Олімпіядою", в якій взяло участь 150 українських змагунів з-поміж молоді та якій приглядалося біля 5,000 публіки. Імпреза тоді мала широкий розголос в американській пресі. Провід Ліґи тоді перейшов до рук Івана Панчука з Дітройту, сьогоднішнього голови ЗУАДКомітету.

П'ята конвенція Ліґи відбулася в традиційному часі „Лейбор-Дей" в 1937 році, в місті Клівленді. Тоді віддано окрему увагу справам виховання і самовиховання молоді, відповідних публікацій для неї, а головною атракцією конвенції була культурна імпреза, в якій взяв участь Хор Української Молоді митрополитальної округи Ню Йорку і Ню ДЖерзі під дириґентурою Степана Марусевича. Тоді теж з неменшим успіхом виступав і Хор Української Молоді з Дітройту, під проводом Ольги Блажовської. Головою Ліґи на цій конвенції вибрано Івана Романишина сьогоднішнього головного радного УНСоюзу.

Шоста конвенція відбулася теж в Лейбор Дей, в днях 3. 4. і 5. вересня 1938 року в Питсбурґу. Її привітала окремим письмом п-ні Елеонора Рузвелт, дружина тодішнього президента країни. Виголошено реферати, ухвалено резолюції та поширено організаційні рямки Ліґи. Теж під час цеї конвенції відбулась велика культурна імпреза молоді. Головою Ліґи перевибрано Івана Романишина.

Сьома конвенція відбулася в днях 2., 3. і 4. вересня 1939 року в Нюарку і в ній взяло участь 166 делеґатів та велика кількість гостей. Тоді теж відбувся великий музичний фестиваль в честь великого приятеля молоді, композитора Михайла Гайворонського. Головою Ліґи тоді вибрано Михайла Пізнака, сьогоднішнього адвоката в Ню Йорку.

Восьма конвенція відбулася в Ню Йорку в днях 31. серпня, 1. і 2. вересня 1940 та получена з великою програмою, з якою молодь тоді виступила на світовій виставі в цьому місті. До проводу Ліґи тоді вибрано Івана Робертса головою та членами: Гелен Слободян, Честера Монастирського, Н.Прилуцького, Анну Марусевич, Г. Ковадло та Осипа Лисогіра.

Дев'ята конвенція відбулася від 30-го серпня до 1-го вересня 1941 року в Дітройті та вже стояла під знаком війни. Її головна увага була звернена — як це сказано в звіті — на оборону українського імени в Америці, що його тоді почали плюгавити червоні вороги українського народу, користаючи з воєнних обставин. Відбулася теж тоді відповідна культурна імпреза. До нового проводу Ліґи увійшли: Честер Монастирський, як голова, та Осип Гурський, Анна Чопек, Софія Сторож, Михайло Прилуцький, Іван Іванчук, та Осип Лисогір як члени управи.

На цій конвенції закінчилося організаційне життя молоді, що його на кілька років перервала війна. Величезна частина членів цеї Ліґи відразу опинилася в рядах Американської Армії та своєю кров'ю і життям захищала свою країну перед ворогами на всіх світових фронтах.

В цій боротьбі за Америку та за американські принципи свободи і демократії багато з членів цеї Ліґи зложили свої голови далеко від рідної американської землі, вписуючи не одну сторінку слави в американській історії та не один героїчний вчинок на зоряних американських прапорах. Ті, що пережили війну і вернулися додому, негайно опісля з новою енерґією та з новим досвідом взялися знову за відновлення організаційного життя своєї Ліґи.

Перша післявоєнна і десята з черги конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки відбулася в місті Филаделфії, в днях 30. серпня до 1. вересня. Конвенція відбулася вже в нових післявоєнних обставинах і нею формально відновлено діяльність Ліґи. В рямцях цеї конвенції, крім ділових справ, відбулася теж „парада талантів". Дальший провід Ліґи тоді передано новій управі в складі: Данило Слободян — голова, Петро Кесей і Анна Пастушек — заступники голови, Софія Демидчук і Теодор Шумейко — секретарі та Осип Лисогір — касієр.

Одинадцята конвенція Ліґи, яку в звідомленні кореспондента „Свободи" вже названо „небувалим здвигом американсько-української молоді", відбулася в „місті Зепків", в Акрон, Огайо, в днях 4., 5. і 6-го вересня 1948 року. Офіційний конвенційний реєстр виказує що там було 627 делеґатів молоді з 35 різних міст Злучених Держав і Канади. Проте, в самій конвенції брало участь або були приявні поверх 1,000 осіб. Під знаком цеї конвенції стояв, можна б сказати, цілий Акрон. На цій конвенції, головним організатором якої була Ґеновефа Зепко, сьогодні вже Зепко-Жеребняк, мав місце голосний в американській пресі інцидент демонстративного усунення большевицького прапору з готелевої залі. Величавий культурний фестиваль був великою атракцією не тільки для учасників конвенції, але й місцевого населення. Головою Ліґи на цій конвенції був вибраний Михайло Задорецький.

Дванадцята конвенція, попередня, відбулася так само під час „вік-енду" з нагоди „Лейбор-Дей" в днях 3., 4. і 5-го вересня 1949 року, цим разом в місті Сиракюз, Н. И. Вона, зі своїми поверх 800 зареєстрованими делеґатами, високим рівнем своїх нарад, величавим культурним фестивалем та своїми резолюціями і висилкою телеграм до урядів Злучених Держав і Канади зі закликом допомоги українським визвольним змаганням, ще всім нам в живій пам'яті. Головою Ліґи вибрано на тій конвенції Євгена Волошина.

Тринадцята конвенція Ліґи відбулася в Ню Йорку в днях 2., 3. і 4-го вересня 1950-го року. В конвенції взяло участь 476 зареєстрованих делеґатів, що репрезентували 91 різних молодняцьких організацій і клюбів з цілої країни. Конвенція мала поважно-діловий характер та віддала багато уваги сучасним американсько-українським і міжнародним проблемам. З Конвенцією був получений великий музично-вокальний фестиваль, що відбувся в репрезентативній Карнеґі Голл. У висліді конвенції перевибрано минулорічну її управу з Євгеном Волошином на чолі, з тою тільки зміною, що заступниками голови були обрані Ярослава Сурмач і Василь Мураль, а Володимир Бакад був обраний дорадником Ліґи.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● „Лемківщина" — двомісячний журнал, присвячений справам українських лемків ,видає в Торонто Організація Оборони Лемківщини. Редагує Юліян Тарнович.

● Величаві похорони єпископа Платона влаштувала 15-го серпня Українська Православна Громада в Торонто. Тлінні останки бл. п. єпископа Платона похоронені на цвинтарі „Проспект".

● Проф. лондонського університету Б. К. Метьюс у редагованому ним журналі „Ревю" (за червень) помістив прихильний огляд деяких видань УВАН та її діяльности.

● Блискучий успіх української футбольної дружини „Леви" в Австралії занотований після того, як ця дружина перемогла одну з найсильніших автстралійських дружин „Ліліфіфілд" з рахунком 5:1 в користь українців.

● „Тиждень української культури" пропонує організувати в столичних містах вільних країн світу Павло Клименко (Австралія) в своєму дописі до „Нового Шляху" (ч. 67).

● Дитячу українську оселю відкрили наприкінці липня над озером Піджон Лейк (Канада).

● До міжнародного відпочинкового табору европейської молоді в м. Льореляй, Західна Німеччина, в якому перебуватиме 6 тисяч молоді з 14 европейських держав, виїжджає група української молоді ЦК СУМ-у та ЦЕСУС-у,

● 200-400 українців перебуває постійно в переходовому таборі „Грон" у Бремені, в чеканні на пароплав за океан. Помітне збільшення числа наддніпрянців — колишніх підсовєтських громадян, яким тепер дещо улегшені умови виїзду.

● Фінансуватиме півгодинну українську радіопрограму п. Р. Тесля — відомий громадянин у Торонто, що провадить контору перепродажі домів і інших реальностей.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

ДОЛЯ БІБЛІОТЕКИ ІВАНА ФРАНКА

Бібліотеку Івана Франка, що її письменник збирав ціле життя, перевезено із Львова у Київ ще в минулому році. Тепер є відомості, що бібліотеку приміщено при Академії Наук.

„КВІТУЧА УКРАЇНА"

„Квітуча Україна" — кольоровий фільм київської кіностудії, що мав би бути документальним фільмом (1950р.), уже демонструвався закордоном (в Італії і Франції), тепер іде в Москві, але Україна цього фільму ще не бачила. „Документ" мабуть такий далекий від правди, що навіть большевикам не дуже зручно його висвітлювати перед українським народом.

(У.-Час)

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 32 РОКИ ТОМУ?

Субота 6 вересня 1919 року

Протибольшевицькі війська на передмісті Києва

Лондон, 3 вересня. — Протибольшевицькі війська зайняли південне передмістя Києва, як про це доносить бездротна телеграма, вислана совєтською головною квартирою в Москві, і яку тут переловлено. Телеграма додає, що боротьба довкола Києва триває дальше.

Українські війська зайняли Київ

Базилея, Швайцарія, 4 вересня. — Українські війська зайняли Київ після завзятої битви з большевиками на вулицях міста, як про це говорять вісті, одержані з Будапешту.

Київ у руках військ ген. Денікіна

Лондон, 4 вересня. — Воєнне бюро потвердило вістку про здобуття Києва військами ген. Денікіна, протибольшевицького провідника в південній Росії. Війська ген. Денікіна, як це подає урядовий звіт, зайняли Київ по дводенній битві з большевиками на вулицях міста.

Українці заключили з поляками 30-денне завішення зброї

Лондон, 4 вересня. — Поляки й українці, які в південній Росії вели проти себе боротьбу, підписали в понеділок 30-денний роз'єм, як це доносять сьогоднішні вісті.

Переговори між поляками й українцями розбилися

(Спеціяльна телеграма Українського Народного Комітету)

Париж, 4 вересня. — Переговори між українцями й поляками в справі перемир'я розбилися. — Д-р Білик.

(Заввага редакції „СВОБОДИ": Телеграма від д-ра Білика наспіла в четвер пополудні, значить вона пізніша між телеграма з Лондону, яка доносить, що українці й поляки підписали 30-денний роз'єм, отже його довесення більш правдоподібне.)

Вівторок, 9 вересня 1919 року

(Заголовок у „Свободі" великими буквами: **Українські війська Петлюри в Києві"**)

Вісті з України: Київ здобули українці

(Спеціяльна телеграма Українського Народного Комітету)

Париж, 6. вересня. — Київ здобули війська Петлюри. Большевики тікають в напрямі до Ніжина. — Д-р Білик.

Війська Петлюри ввійшли до Києва

Відень, 4. вересня. — Українське пресове бюро доносить, що українські війська ген. Петлюри ввійшли до Києва та що по вулицях міста відбувається завзятий бій.

Війська Петлюри в Києві

(Каблеграма до „Свободи")

Скравенгаге, 6 вересня. — Українське пресове бюро з Відня доносить, що українські війська Петлюри, після зломання завзятого опору большевиків коло Боярки, ввійшли до Києва й очистили його з большевиків, зводячи з ними боротьбу на вулицях міста. — Українське Бюро.

Четвер, 11 вересня 1919 року

(Заголовок у „Свободі" великими буквами: **Київ зовсім в руках українців. Українські війська зовсім очистили Київ з большевиків.**)

Женева, 9 вересня. Місто Київ, яке недавно відобрано від большевиків, зовсім очищене зі совєтських військ і українські війська посунулися вже поверх 30 миль на північ від Києва, як про це сповіщає тутешнє Українське Пресове Бюро. Совєтські війська утікають від українців, які наступають на них здовж Дніпра.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

З'ЇЗД „ПАКС РОМАНА" В РЕЙМСІ

У чудовому старовинному монастирі св. Ремі в столиці Шампанії, відбулася в 22—29 липня ц. р. третя Асамблея „Пакс Романа", в якій крім 200 делегатів, були заступлені 38 національностей.

Крім аналізи дотеперішньої діяльности Руху Католицьких Студентів (МІЕС) та інтелектуалістів (МІПС), різні комісії студіювали пляни праці на майбутнє, щоби могти ефективно протиставитися нинішньому зматеріялізованому світові. Особливо пожвавлено працювали комісії інтелектуалістів: правники, науковці, інженери, артисти, письменники, професори та економісти.

Синтезу нарад „Пакс Романа" можна сформулювати в кількох реченнях: католицький студент та інтелектуал повинні добачувати в усіх проявах життя невидиму руку Творця; бути вірними синами Католицької Церкви єдиної Наслідниці Христа. Всі свої наукові праці, як і суспільне життя, навівати християнською філософією. Розсівати практично в реальнім житті світло Христових Правд!

Яку важливу увагу звернув світ на цю Асамблею, видно з того, що, крім Їх Ексц. Мармотена, архиєп. Реймсу, Апостольського Нунція Ронкалі, єп. Лебрена з Отін, делегата паризького Архиєпископа, ректора Лювенського університету монс. Васберґа й інших, з пильністю слідкували за працями Асамблеї представники ОН та ЮНЕСКО.

Зі слов'янських делеґацій найбільш чисельною була польська. З українців були з рамени „Обнови"; першу половину з'їзду о. Васильків, через цілий час мгр. Цимбалістий з Лювену, студ. мед. Рудавський з Парижу, та в другій половині з'їзду інж. Верґун з Реймсу, який брав участь у працях інтелектуалістів.

Об'єктивно треба ствердити, що українці, мимо бездержавности та матеріяльних труднощів, вже добре відомі й мають добрі симпатії в тім величнім світовім товаристві. Це заслуги з минулого зокрема д-ра Янова й інж. Кішки. Президент „Пакс Романа" проф. Мійо з ген. секретарем проф. Р. Саґраніес де Франш згадують їх з пошаною та передають їм палкий привіт.

Асамблея намітила створити секцію інтелектуалістів з-поза залізної заслони, яка мала б зробити статистику біженців-інтелігентів, з бе регти на еміграції культуру їхніх народів, уможливити публікацію праць вчених, неперіодично публікувати в офіціозі „Пакс Романа" об'єктивні відомості з кожної країни окремо, та, по можливості, давати працю тим людям за професією. Початковими працями тієї секції наділено альбанця, проф. Е. Коліджі з Риму, великого приятеля українців, та поляка д-р Рушковського.

З'їзд закінчено понтифікальною Службою Божою в коронаційнім Соборі під мельодії хору св. Евстахія з Парижу в супроводі органів та труб.

Після банкету того ж дня закрив З'їзд проф. Мійо, з участю Нунція Ронкалі та інших високих церковних гостей, відчитуючи телеграму — благословення Його Святости Пія XII.

(У.-Час")

Українська участь у міжнародному конгресі психологів

СТОКГОЛЬМ (УПК). — Доцент д-р Володимир Янів з дружиною Софією відвідали Швецію в другій половині липня ц. р. в зв'язку з 13-им міжнародним конгресом психологів, що відбувся в Стокгольмі в днях 15-22 липня ц. р. В ньому доцент Янів взяв участь як делеґат від Українського Вільного Університету та Наукового Товариства ім. Шевченка.

Це вперше після війни українські наукові установи були заступлені на міжнародному конгресі, в якому взяло участь 600 делеґатів з 31 держав. На конгрес було зголошено 160 доповідей, з того дві українські: проф. Кульчицького „Проблема розуміння народів — основа міжнародної співпраці і міжнародного замирення" та доц. Янова „Душевні переживання в'язня в насвітленні екзистенціяльної філософії". Нажаль проф. Кульчицький не зміг приїхати на конгрес, що дуже шкода, тому що зацікавлення українськими делеґатами та висуненою ними тематикою було дуже велике. Доповіді відбувалися одночасно в чотирох секціях по 15 хвилин, і на викладі д-ра Янова зібралося 50 делеґатів, що дорівнювало фреквенції чільних прелеґентів. Після доповіді розвинулася жива дискусія в прихильному тоні. Виклад зустрівся з живим зацікавленням міжнародних кругів. Університет в Ґлесґову звернувся до доц. Янова з проханням про обширніші матеріяли до теми, німецький орган „Психе" замовив резюме доповіді, яка в сконцентрованій формі друкується окрім того в книзі конгресу.

Підчас свого побуту в Стокгольмі панство Янови були гостями Українського Бюра та мали нагоду зустрітися з низкою членів української колонії в Швеції. Керманич Бюра, ред. Богдан Кентржинський, організував велику пресову конференцію з представниками шведської столичної преси в приміщенні Представництва ЗО УНРади на Скандинавію при Ґумлеґерсґатан, в висліді чого д-р Янів став більше ніж котрий небудь інший делеґат конгресу предметом обширних статтей шведської преси. Всі найбільші стокгольмські щоденники, як „Даґенс Нигетер", „Стокгольмс Тідинґен", „Свенска Даґблядет", „Афтонблядет", „Морґон-Тідинґен", „Свенска Морґонблядет" і ін. вислали на конференцію своїх репортерів і фотографів та принесли ілюстровані репортажі про українського делеґата.

„Про безнадійність у в'язниці й концентраційному таборі оповідав сьогодні др. В. Янів у своїму викладі на конгресі психологів про душевні переживання в'язнів в освітленні екзистенціяльної філософії, писав „Афтонблядет". Науковий виклад став одночасно потрясаючим документом людини, що пережила тюрми, таборові обставини, серед яких навіть найбільше оптимістичний характер поринає у провалля песимізму. Виклад д-ра Янова базувався на особистих переживаннях в тюрмах і концентраційних таборах і польських в'язницях, в яких він сидів за участь в українському визвольному русі. Десять разів був д-р Янів арештований і просидів разом понад 8 літ років у в'язницях. Найтяжче пережиівав зазнав він, коли раз отримав присуд на 15 років в'язниці та провів перші чотири місяці в темній келії. Він бачив і відчував, як воля в'язня поволі вмирає, бачив смерть ментальну й моральну... ще тоді в'язні перетворюються в зрадників супроти своїх друзів і готові зробити все без розбору, аби тільки здобути свободу... Д-р Янів все ще бере участь в українській визвольній боротьбі та одночасно викладає психологію на українському університеті в Мюнхені, де українці студіюють серед невимовно тяжких матеріяльних обставин".

Під заголовком „Науковці на вигнанні будують вільну Україну" писав щоденник „Свенска Морґонблядет" у великій ілюстрованій статті на першій сторінці: „Серед учасників конгресу психологів у Стокгольмі є особливо один делеґат, що раз-у-раз з пієтизмом вживає слів воля й мир. Це український доцент д-р Володимир Янів. Не дармо він був арештований десять разів та просидів більше ніж п'ять років у в'язниці. „Тепер він являється одним з українських науковців, що поза границями батьківщини борються за мир і волю для рідного краю..." В дальшому інтерв'ю дає обширні відомості про Український Вільний Університет, про наукову працю української еміґрації, про український пласт та большевицькі переслідування проти української церкви, — питання, якими цей щоденник особливо цікавився. В інтерв'ю доц. Янів м. ін. сказав: „Ціллю нашої праці є розвивати українську науку та наукова опрацьовувати підстави для відбудови Рідного Краю після визволення. Ми хочемо також знайти дороги до волі, миру й порозуміння в Европі". Щоденник дуже зацікавився даними українського делеґата про підготовлюваний УВУ конгрес науковців з-поза залізної заслони: „Конгрес відбудеться в жовтні або листопаді ц. р. і в ньому будуть репрезентовані біля 16 народів. Цікаво, чи візьмуть у тому конгресі участь росіяни? Якщо хотять, то прошу. Провідником конгресу буде професор Іван Мірчук".

Українському університетові та науковим установам, а також пляновому конгресові присвятила увагу в свому інтерв'ю й „Свенска Даґблядет", а „Даґенс Нигетер" в обширному реферату п. з. „Поезія врятувала українського самостійника від загину в невільничому таборі" описує, як др. Янів підчас побоїв гартував себе укладанням рядків до своїх в'язничних віршів. Таким способом повстало понад 2.000 рядків! Половину статті присвячено оповіді д-ра Янова про революційну боротьбу українського підпілля та про ролю українських науковців на еміґрації в визвольній боротьбі. В такому самому прихильному тоні виджержані всі інші статті шведської преси про українського делеґата на 13-ому конгресі психологів у Стокгольмі.

В спеціяльному інтерв'ю для УПКореспонденції доц. Янів, покидаючи Стокгольм, сказав: „Досвід стокгольмського конгресу психологів показує, що українці повинні обов'язково брати участь у міжнародних конгресах, бо це в великій мірі спричиняється до піднесення престижу української науки.

Уважаю своїм милим обов'язком подякувати всім тим, що дали моральну і матеріяльну підтримку для уможливлення моєї участи в конгресі. Особливо доброзсердечно і щиро відкликнулися до цієї справи УКК, Їх Ексцеленція Кир Іван, КОДУС, УВУ, НТШ, В-во Молоде Життя та Українське Бюро в Стокгольмі. Таке ставлення персонально мене дуже зобов'язало, і тому я старався підготовитися якнайкраще до конгресу. Над доповіддю, що її я виголосив на конгресі, працював я понад рік...".

АЛІЯНТИ ДІСТАЛИ З АМЕРИКИ $31,229,207,000 ДОПОМОГИ

Вашингтон. — Адміністрація підрахувала, що Злучені Держави вже видали аліянтам $31,229,207,000 порядком різних програм від кінця другої світової війни до кінця березня 1951 р. У цій сумі $20,464,456,000 становлять дарунки, а $10,764,751,000 позичка. Ці цифри оприлюднила сенатська комісія закордонних відносин, тримаючи їх напоготові для вжитку в дебатах про нову допомогу для закордонних країн висотою сім з половиною біліонів долярів.

Спортові Вісті

презентації міст Ню Йорку і Филаделфії — проти 3-кратного чемпіона ЗДА.

Неділя — 2 вересня 1951. На цей речинець значилось велике свято українського спорту в Торонті, Канада. Так, кожний активний спортсмен, як прихильник українського спорту, — радувався успіхом організування Першого Українського Футбольного Турніру наших передових команд. Та, і свято було б велике! Зелена мурава, продемонстрування власних змагових можливостей, рев'ю передових тузів, та

З нагоди змагань Української Речечна боротьба наших клюбових знамен — кращих товариств Канади і ЗДА за неофіційний примат в українському спорті, в загальній стадії еміґраційного життя... Такий турнір виправдував би наші бажання, а за почесний лавр перемоги мали змагатись УАСТ — Ню Йорк, УСТ „Україна" Монтреал, УАСТ „Леви" — Шікаґо і організатор СТ „Україна" Торонто.

Сталось інакше — і не по наших намірах!.. В Торонті турніру нема!

Заходами дир. Блавацького і Проводу УСК „Тризуб" — Филаделфія вдалось відповісти нам прогнами: — заарaнжовано на цей день великий двобій Української Футбольної Репрезентації міст Ню Йорк і Филаделфії — з першим клюбом професіоналів ЗДА —Филаделфія Нейшенелс ФК. Противник, передова футбольна команда ЗДА, може гордитись великими успіхами, та першенствах ліґи професіоналів, як у відкритих змаганнях за чемпіонат країни. — В загальному — ці змагання дуже престижеві — коли йде про наше спортове ім'я за чемпіонат країни. В загальному ці змагання дуже престижеві — коли йде про наше спортове ім'я та замаркування наших можливостей. Дальше — ми вийшли поза клюбові межі, та спромоглись поставити репрезентацію наших найкращих, а це вже замітний крок вперід. Ставши на такий шлях, перш-за-все вимагаємо від наших спортових кіл повного зрозуміння справи і віримо, що наші змагуни готові до перемоги над 3-кратним чемпіоном ЗДА! Маючи відповідні атути: великий резервуар змагунів, більшу „европейську" рутину і техніку... при спільних зусиллях ми зможемо закріпити свою перевагу на грищі Голмс Стадіом, Филаделфія.

Не сумніваємось, що противник не стоїть позаду нас! Проводи обох клюбів, так УАСТ-у і УСК „Тризуб" напевно доложать усіх старань — щоб гідно і чесно разом зі змагунами зарепрезентувати якість і вищість українського футболу над чільним партнером ЗДА.

Розглядаючи фахово наших футболістів — репрезентативна команда повинна бути вибрана зі слідуючих змагунів: капітан команди А. Лапичак, Гарасим, Дейчаківський, Ванах, Павлічка, Поритко, Шанковський, Шмігель, Павлюк, Чайківський, Душинський, Цьолко, Петрів, Деревницький, Олинець, Арндт, Голока, Грицуляк і 5 юніорів Вітюк, Волянюк, Кривопуск, Підгорецький. Максимальні можливості українців 3:1 перемоги, а мінімальні — 1:4 програ.

Наші вальори: кондиція, тактика, можливість зброї дифензиви, добрі криління.

Наші недомагання: брак центра нападу, стрільби по воротах, правильної, гри низом, надмірна нервовість.

До чого ми дійшли в порівнянні до років 1945-49 покаже нам неділька зустріч у Филаделфії.

Б. Прудиус

ПОЧАЛИ КАМПАНІЮ ЗА ДОПОМОГУ РАДІО-ПРОГРАМІ „ВІЛЬНОЇ ЕВРОПИ"

Дітройт. — Церемоніями, в яких узяв участь Гаролд Стассен, президент університету Пенсилвенія з Филаделфії, почалася тут на країві розміри кампанія за приєднання 25,000,000 осіб і збирання $3,500,000 на поширення радіо-програми Вільної Европи, яка надається з Західної Німеччини до підсовєтських країн. Промовляв також Генрі Форд II, і газетний колумніст Дру Пірсон, який оце повернувся з Европи, де м. ін. спостерігав випуск 10,000 балонів із Західної Німеччини з посланням „На крилах Вітру" до Чехословаччини.

● „Більше соціялізму" — податки на капітал, суворіша контроля цін і т. д. обіцятиме британська лейбористична партія на наступних виборах до парляменту, що мають відбутися або в жовтні ц. р. або аж у червні наступного року. Цим лейбуристи хотять здобути підтримку лівяків, що під проводом А. Бевана.

● Молодь у поборовому віці, яка має клясифікацію „4-Еф", з причини умового стану, буде ще раз переверена після нового року. Чверть мільйона молоді поборового віку відкинули під час перевірки здоров'я.

ПРОТИПОВІТРЯНА БРИГАДА В ШІКАҐО

Шікаґо. — Протиповітряні війська оточили ціле місто, коли П'ята Армія виконувала вправи для оборони другого найбільшого американського міста від можливої атаки з повітря. П'ятьдесятп'ята Бригада протиповідряних сил мала з собою відповідні гармати, які розставила навкола міста. Команда не виявила, скільки саме війська брало участь у тих вправах, одначе сказано, що було „повно". За телеграфічними вістями подібні вправи відбулися в Дітройті й у Вашингтоні.

НОВІ ІМІҐРАНТИ

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Лангфіт" до Ню Йорку 4-го вересня: Бешлей Василь, Анастазія, Анна, Василь; Гнєс Олекса, Анна, Михайлина, Ярослав, Теодор, Роман; Іваськів Параска; Лінгарт Володимир; Лінгарт Юрій, Ольга; Мандзя Петро, Анна, Марія; Нижник Василь; Оленюк Каролина, Евстахій; Солетис Микола; Вацик Микола; Брила Осип; Бобриков Іван; Ферколюк Юлія, Анна; Клим Галина; Корецька Евфрозина; Котило Константин; Носач Марко; Пехунь Олена, Анна, Марія; Стецик Степан; Саранча Константин; Дейнека Юлія, Микола, Євген, Марія; Дзусь Петро, Анна, Анна; Міняйло Сергій, Поліна, Віктор, Татяна, Світлана, Іван; Матвійчук Олександер, Ніна.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 25. серпня 1951 р. померла в 68. році життя

АННА ПИШНЯК,

довголітня членкиня Бр. св. О. Николая, від. 38 У. Н. Союзу в Auburn, N. Y.

Покійна походила з Карпатської України. Оставила в смутку доньки Марію і Анну. — В. Й П.!

Заряд Відділу.

ТАРЗАН, ч. 2665. Зданий на свою добру поведінку.

„Добре зорганізована експедиція, Ларсоне", хвалив Тарзан приємного шведського мисливця. „Беріть на себе керівництво нашими хлопцями". „Я підтягну задніх і дивитимусь за відсталими та за тим, щоб не губили спорядження", запропонував Вольф. — „Добра думка", погодився Тарзан. „Вольф як ар'єргард? Чи мудро це?" запитав Д'Арно. — „Він сам вибрав собі місце", зауважив Тарзан. „Довгим мотузом він може повісити себе сам".

КНИЖКИ НА ПРОДАЖ!

ВИКАЗ КНИЖОК, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ". КНИЖКИ МОЖНА КУПИТИ ОСОБИСТО АБО ЗАМОВИТИ ПОШТОЮ, ПЕРЕСИЛАЮЧИ ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ НАЛЕЖНІСТЮ НА АДРЕСУ: "SVOBODA," 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ Й ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ,

Амалюнґа або Дочка дебрів, оповідання з часів боїв між европейцями й індіянами $ .20
Американські трости. — Ковбок (казка). — Еміґранти. — Дні нашої слави і недолі $ .15
Аритметичні правила А. Чепіги (перерібка В. Верниволі) $ .20
Безхатний (Діти Степу), Олександра Лугового, оповідання з канадійського життя $2.00
Батько Зачумлених, Юлій Словацький, перекл. п. В. Держирука $ .10
Біля машини, оповідання В. Винниченка $ .10
Блискавиці, суспельна студія, і Жовнірські оповідання, М. Яцкова $ .50
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). — Письмо (6 ілюстрацій). — Фляшка горівки. — Не в добрий час (4 ілюстрації). — Дні нашої слави і недолі $ .15
Борба світів В. Велса $ .40
Борці за правду, історичне оповідання А. Кащенка, 4-те видання $ .45
Вся людська твар з хвалою прийде і інше $ .15
Варіят з 1906 року. — 2. Вірші. — 3. Між бурливими филями, драма на 4 дії. В. Бабієнка $ .35
Великий Січовий Співанник. Офіціяльне видання $ .50
Весела бандура, повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інструментів і танців $ .50
Вечері на хуторі біля Диканьки, повістки Миколи Гоголя ч. І, ч. II $ .30
Вибір Поезій О. Федьковича $ .10
Толстой Лев: Відродження. Два томи в 3-ох частинах $2.50
Відмолодження, після д-ра А. Штайнаха написав Петро Франко, з образками $ .10
Від себе не втечеш, оповідання Марка Вовчка $ .20
Вільний чоловік і інші оповідання, Ст. Костіва $ .40
Вічевий співаник $ .05
Вибір творів, Яків Щоголів $ .25
В затінку й на сонци та інші оповідання, нап. Юрій Кміт, брош. 35, оправлена $ .75
Вода в природі. — Умірковaний та щирий, В. Винниченка. — Заграй. — Останки „Фортуни". — Дні нашої слави і недолі $ .20
Вступ до метафізики, нап. Анрі Берґзон, пер. Евген Яворський $ .35
Всесильний доляр, оповідання А. Хомика, пер. Н. Суровцова $ .60
Шевченко Т.: Гайдамаки з порт. автора і ілюстраціями. Брош. $ .50
Галка смерти. Свобідно за Марк Твейном переклав В. Держирука $ .10
Гаси вгонь, поки не розгорівся й інші оповідання $ .20
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка з ілюстраціями $ .25
Голод, оповідання В. Винниченка $ .10
Гостинці, збірка фейлетонів Миколи Синежупанця $ .25
Гумор і сатира $ .25
Гуморески, нап. А. Аверченко, пер. з російського, брош. $ .20
Гуцули й Гуцульщина Г. Хоткевича $ .25
Геновефа, оповідання про княжну невинно засуджену на смерть $ .30
Майрік Г.: Ґолем. Оповідання. Опр. $1.50
Дві староруські повісти про св. О. Николая, написав д-р В. Щурат, з 3-ма ілюстраціями $ .10
Достойно есть, збірка в Шевченкові роковини $ .15
І. Сорокатий: До Складу і Прикладі $ .20
Де любов, там і Бог, оповідання гр. Л. Толстоя (перекл. Ю. Сірий) $ .15
Дещо про ґроші $ .10
„Демократизм" Сталіна та його Комінтерну, М. Погорецький $ .10
Для домашнього огнища, повість І. Франка $ .85
Для Рідного Край, Лев Ясінчук. Відгомін Ювилейних Свят в Америці у честь Рідної Школи $ .30
Доля України, вірші, Дм. Штоґрина $ .35
До світла, оповідання Івана Франка $ .15
Думки, Тарас Шевченко $ .20
Дяк, оповідання Марка Вовчка $ .20
Єзуїтська преподобниця, історичне оповідання, Ор. Левицького $ .25
Жах. Збірка оповідань Бандурист $ .10
Жителі Марса, Вол. Ґериновича $ .10
Життя, зарібки, організації і т. п. в Злучених Державах $ .15
Жінка і її значіння в суспільнім життю. — Сільський хірурґ (3 ілюстрації). — Смерть отамана. — Дурень. — Дні нашої слави і недолі $ .15
Залісся, повість Осипа Маковея, друге справлене видання, брош. $1.00
Замітки про сільське господарство, Вол. Нікольського $ .35
Записна книжка, оповідання В. Винниченка $ .10
Збірка „Вільного Слова" за 1-ший рік видання, в полотні, 1916 року $ .10
Збірка оповідань для української молодіжи $ .40
Збірка повісток $ .10
Збірник народних пісень і дум, брош. 50 ц. опр. $ .75
З Дніпра на Дунай, оповідання для юнацтва з часів скасування Запорозької Січі, А. Кащенка, 3-те видання $ .40
З життя первісного чоловіка, про життя первісних і сучасних дикунів $ .35
З журбою радість обнялась, збірка віршів О. Олеся $ .60
З культурного життя України, написав д-р Зенон Кузеля $ .10
Завдання нової школи, написав д-р Ґустав Вінекен $ .10
За вольности України, Яр. Весоловський $ .10
Зоольоґія для вищих початкових шкіл та ґімназій з багатьома малюнками та барвними таблицями, нап. д-р Іван Раковський, брош. 50 ц., опр. $1.00
З фільософії політики, написав д-р А. Крістензен, пер. М. Лозинський $ .65
Іван Дурак та інші оповідання, ґр. Л. Толстоя $ .25
Іван Франко (з портретом). Д-р М. Лозинський $ .25
Іван Франко, біоґрафічно-літературний нарис $ .20
Іван Коновченко і інші оповідання $ .20
Інститутка, оповідання Марка Вовчка $ .20
Історія Греції та Риму для школи й самонауки. з 46 малюнками й 3 картами, написав М. О. Ковалевський $ .65
Юліян Тарнович: Ілюстрована Історія Лемківщини $1.00
Антонович Б.: Коротка історія Козаччини з ілюстраціями і картою України Брош. $ .65
„Каменярі", журнал Студентського Кружка при Інституті ім. Петра могили в Сасакатуні, за рік 1919 $ .75
Казки про циганів $ .10
Казки Гауфа, опр. $1.00
Кляса проти кляси, Л. Мартова $ .10
Коли зійшло сонце, оповідання з 2,000 року, П. Крата $ .30
Контрасти, нарис, В. Винниченка $ .10
Короткий огляд українського письменства від 11-го до 18-го століття, Ост. Макарушки $ .30
Короткий підручник до науки німецької мови $ .15
Кость Гордієнко-Головко, останній лицар Запорожа, історичне оповідання А. Кащенка, видання 3-те $ .20
Кузь та Грицунь, оповідання В. Винниченка $ .10
Культура, національність та асиміляція, П. Понятенка $ .30
Літературні характеристики українських письменників, Івана Фран-

Ю. Федькович: Люба-Згуба, повість, опр. $ .35
Франко Іван: Лис Микита. $ .50
Лист з пекла й інші оповідання $ .25
Лист шинкаря до Люципера і відповідь. — Про алькоголь $ .10
Людоїди й інші оповідання, Степана Костіва $ .25
Сандницький А.: Любораціькі. Сімейна хроніка. Опр. $1.50
Мала Історія України, написав І. К. $ .15
Монольоги. Книжочка ч. 1 — 20 ц., ч. 2 — 20 ц., ч. 3 — 20 ц., ч. 4 — 20 ц. Разом всі 4 книжочки за $ .75
1. Маска, 2. Краса, оповідання А. Чехова $ .10
Меляхолійний валець, новеля Ольги Кобилянської $ .20
Місяць свідок і інші оповідання $ .20
Молодий вік, оповідання для молодіжи, Кн. 1. $ .40
Богдан Лепкий: Маркіян Шашкевич, з ілюстраціями, брош. $ .35
На верхах. Різдвяна фантазія В. Держируки $ .05
На зелених горах, збірка поезій О. Олеся $ .15
Напад на Січ, оповідання Данила Мордовця, і Павло Полуботок, поема С. Руданського $ .10
Нарис римської історії, написав К. Лоський $ .60
Наука природи, вступні відомости на 1. клясу ґімназіяльну та для народніх шкіл, нап. Поль Бер, переклад з французької мови під редакцією Т. Губенка, з 183 малюнками $ .35
Наука про управу землі, М. М. Белегая $1.00
На білих скалах, повість Анатоля Франса, перекл. І. Галущинський $ .65
На филях любови (поезії); Опир (галицька леґенда), написав І. Мулярчик $ .10
Начерк історії української літератури, написав Богдан Лепкий, книжка І. і II., брош. $2.00
Начерк стилістики, поетики і реторики, д-р Конст. Лучаковського $ .40
Наша рідна мова, ґеоґрафія України і характер українця, поляка і москаля. Написав проф. М. Возняк $ .10
Наверненний грішник, оповідання, Б. Пруса $ .20
Народний Декляматор, з передним словом і вступними замітками, 107 ріжних віршів, опр. $1.50
На стрічу сонцю золотому, повість Марії Колцуняк $ .50
Начерк соціольоґії, нап. проф. д-р Тома Ахеліс, перкл. Якименко. В додатку Поняття соціольоґії по Зіммерлю $ .20
На чужині, оповідання за ріжні пригоди в чужім краю, І. Спілки. $ .15
Не до пари, Панська воля, Максим Грімач, Отець Андрій, Два сини, Данило Гурч. Народні оповідання Марка Вовчка $ .20
Незабутні. Літературні нариси Б. Лепкого $ .15
Некультурна, новеля Ольги Кобилянської $ .20
Не любо — не слухай, брехать не мішай, Т. Безшляха $ .20
Не піддавайся біді, оповідання з селян. життя, д-р А. Чайковського $ .25
Не-читальник, Л. Мартовича $ .40
Незвичайні пригоди Матія Сандорфа, повість у 2. томах, Ю. Верного $2.80
Німецько-український словар (кишенковий) $ .65
Німецька селянська війна, Фр. Енґельса (переклав з німецького В. Левицький) $ .40
Новелі, Кн. І., Юрія Сірого $ .70
Образки з громадського і письменницького розвитку русинів („Спомини з мого життя"), написав Олександер Барвінський, в 2-ох частях; перша часть з 10 портретами і 13 картинами $2.00
Огляд бувальщини українського народа, переповів В. Андрієнко, з 40 образцями і 3 мапками $ .20
Огонь на услугах чоловіка (3 ілюстрації). — Становище пяниці. — Янко музика. — Свинячий син. — Дні нашої слави і недолі $ .15
Оповідання з військового життя і інші $ .15
Оповідання Олекси Стороженка $ .15
Оповідання Пантелеймона Куліша $ .15
Оповідання з Всесвітної Історії, Ол. Барвінський, в 1-ій част. $ .40
Опришок і інші оповідання $ .20
Орися, Дівоче серце, Січові гості, оповідання П. Куліша $ .20
От собі сторійки, написав Рудиярд Кіплінґ, переклав Вас. Ткачкевич, з трома образцями, брош. $ .35
От собі казочки, нап. Рудиярд Кіплінґ, пер. В. Ткачкевич, з двома образками, брошурована 20 ц., оправлена $ .50
Лепкий Богдан: Писання Богдана Лепкого, з портретом автора і з нарисом його літературної діяльности, написаним В. Верниволею. Том І. Вірші, том II. Проза. В полот. опр. $5.00
Про плекання і лічення домашніх звірят. Практичний порадник $ .25
Польща йде та й не одна а дві, написав Омелян Ревюк $ .25
Про злодія в селі Гаківниці, оповідання П. Куліша $ .25
Під шум млинських коліс, оповідання в 2-ох частях, В. Держируки $ .45
рокраєва домашна кухня. Ціна $ .85
Пес Баскревілів, дитективний роман, написав Конан Дойл $ .85
Північний бігун колиською народів, Евгена Єланича $ .15
Під Корсунем, історична повість А. Кащенка, видання 3-те $ .45
Підручник движивих образів, як оперувати машинами і їх сполучення. Юр. Костура $ .75
Пісні Еміґрантів $ .10
Повісти Т. Шевченка, 1-ший том: Артист, Музика і ін. 2-гий том: Наймичка і інші $ .90
Поезії О. Олеся $ .50
Поезії. Твори Т. П. Куліша $ .50
Полонений на Кавказі, нап. ґр. Толстой, правдива подія з російського, брош. 20 ц. опр. $ .40
Порадник лікарський $ .20
Починок, оповідання Б. Лепкого $ .15
Пригоди статечної миші, нап. Д. Мамин-Сібіряк, видання 3-те, з малюнками художника М. Погрібняка $ .10
Припізнений московський пашпорт, оповідання М. Твейна $ .10
Природна метода лічення $ .15
Причта про садівника та інші оповідання, Мстислава Руса $ .40
Про алькоголізм, нап. М. Чайковський, з 11 ілюстраціями $ .10
Про батька козацького Богдана Хмельницького. Нап. М. Грушевський $ .30
Про жіночу неволю в історичнім розвою, Мик. Ганкевича $ .30
Промови, декламації і желання на весіллях, хрестинах і забавах $ .10
Про світ Божий, бесіди по придознавству, Ю. Сірого $ .40
Проти алькоголю $ .20
Про тифи — черевний, плямистий та поворотний (з малюнками), написав д-р Ст. Суковаченко $ .20
1. Про Шевченкові твори. 2. Оферма, оповід. з військового життя $ .20
Псалтир. Твори П. Куліша. Том 4. $ .50
Рибалка Панас Круть, оповідання Івана Левицького $ .15
Рідне письменство, д-р В. Сімовича $ .10
Рідні гості (Спогади з побуту Українських Січових Стрільців на Степовій Україні). Софія Тобілевич (Карпенко-Кара). $ .10
Рідне Слово, збірка новель і оповідань українських авторів, бр. $ .75
Різдвяна ніч (з 10 образками), Миколи Гоголя $ .20
Розмова поляка з русином, веселий вірш, в котрім русин висміває польську пиху $ .10
Розмова тверезого пияка Василя з горівкою, нап. М. Гринишин $ .10
Револіоція в Росії (від 1861 року до найновіших часів). Т. Ф-н. $ .15
Росія й Україна, М. Михайленка $ .25
Русалка, оповідання Ганни Барвінок $ .20
Рухомі забави і ігри, І. Боберського $ .30
Сотничиха Гандзя, написав Дмитро Тягнигоре $ .35
Соціольоґія й соціяльні науки, Е. Діркгайм. З французької мови переклав Микола Залізняк $ .15
Самостійна Україна Р. У. П. $ .15
Самоуправа школярів, нап. Йоганнес Геп, перекл. Вас. Мороз $ .60
Своє життя, розмова на біжучі теми, з малюнками, нап. Петро Тихий $ .25
Свято весни. — Ворог між нами. — Христос воскрес. — До часу збанок воду носить (2 ілюстр.). — Тополя (1 ілюстр.). — Мати. — На Великдень. — Старинний звичай.—Дні нашої слави і недолі $ .20
Серед куль та гранат. (Начерки). Евген Воровський $ .10
Серце не навчити. — Побратими. — Вістун. Оповідання $ .10
Сила і краса, повість В. Винниченка і Як баба Горбулиха зробила страйк, оповідання А. Грабка $ .25
Сільська вчителька, оповідання Д. Чіамполього $ .10
Славні побратими, історичне оповідання А. Кащенка, видання 5-те $ .20
Словарик, пояснення чужих та не дуже зрозумілих слів, В. Доманицького $ .30
Сон, Одарка, Чари, Ледащиця, народні оповідання М. Вовчка $ .20
Спартак, провідник римських ґлядіяторів, історична повість Ц. Самойлова $ .30
Сорокаті штани і інші веселі оповідання $ .25
Соціяльна революція, К. Каутського (перекл. з німецького) $ .80
Соціялізм а релігія, Д. Бориска $ .15
Співомовки або Веселі вірші, С. Руданського $ .50
Співомовки С. Руданського, зі вступом Б. Лепкого і з портретом автора, брош. 50 ц., оправ. $ .75
Сплачений довг, оповідання з міщанського життя, Дан. Лепкого $ .20
Спочив мій дух і інші оповідання $ .15
Старий горобець, оповідання Д. Мамина-Сібіряка, з рос. мови перекл. Г. Черняхівський, видання 3-те $ .10
Суд чотирох, сензаційне оповідання з діяльности „Тайних виконавців смерти", Е. Вейлса $ .40
Сумна казка й інші оповідання $ .10
В. К. Т.: ТРОПАРИК або Підручник Церковного Співу $ .30
Гавриляк Ілько: Тернистим шляхом $ .30
Тарас Шевченко, в столітні роковини $ .20
Тайни цісарської родини, опис життя австрійських пануючих $ .50
Таємний підпомагач, дитективний роман, нап. Е. Ґаборіо $ .85
Твори Володимира Винниченка: Том І. Краса і Сила та інші оповідання $1.00; Том II. Голота та інші оповідання $1.00; Том III. Бо-

(Продовження на стороні 6-тій)

У власному інтересі!

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

Адміністрація „Свободи" у власному інтересі всіх своїх передплатників і клієнтів та в інтересі справного полагоджування їх справ, просить:

1. При змінах адрес обов'язково подавати, рівночасно з новою, теж стару адресу, а якщо член Союзу, теж число відділу. В іншому випадку це поважно утруднює і припізнює полагодження справи, допускає можливість помилки і припинення нормальної висилки газети. При зміні адреси обов'язково долучувати 10 центів або рівновартість в поштових марках на виготовлення нової адресної таблички.

2. Всі оголошення імпрез, зборів і т. п. подавати доконче бодай тиждень наперед і подавати їх обов'язково на письмі. Тільки тоді Адміністрація може перебирати відповідальність за поміщення такого оголошення в бажаному числі та в бажаній формі. При оголошеннях доконче подавати адресу, на яку вислати рахунок. Всі оголошення є платні, теж подяки і розшуки. При розшуках, якщо вони не йдуть за посередництвом ЗУАДКомітету на збірних листах, необхідно долучувати рівночасно грошеву належність.

3. Всі розрахунки з Адміністрацією „Свободи" прохається полагоджувати негайно і безпосередньо. Затримка у висилці грошей або висилка чи передавання їх за посередництвом інших осіб чи фірм, утруднює нормальну працю Адміністрації та відбивається негативно на полагоджуванні інших справ. При висилці грошей необхідно долучувати теж одержаний від Адміністрації рахунок, на якому опісля потверджується одержання грошей та відсилається інтересентові. Висилка самих грошей змушує виставляти нові рахунки та узгідновати їх з попередніми, що вимагає додаткової праці та допускає можливість помилки. При висилці грошей доконче подавати за що чи на що вони призначені.

4. Звертаючись в справі надрукованих в „Свободі" статтей чи імен, необхідно подавати точно коли і в якому числі „Свободи" вони були надруковані. Це ж неможливо для Адміністрації в кожній такій справі перекидувати цілі річники щоденника.

5. В усіх справах, зокрема призначені до друку манускрипти та адреси, прохається писати чітко і виразно, бо тільки тоді можна мати певність, що вони будуть правильно надруковані.

6. В справах неточної достави щоденника поштою, проситься урґувати насамперед у місцевих листоношів або місцевих поштових урядів, бо там найчастіше такі неточності трапляються. В інших випадках повідомляти Адміністрацію „Свободи" і вона робитиме відповідні дальші заходи.

7. По можності не писати на одній і тій самій картці чи листі разом всіх справ до Адміністрації і Редакції, бо це утруднює полагоджування одних і других. Найкраще редакційні і адміністраційні справи писати на окремих картках.

8. Пригадуємо ще раз, що ані Редакція ані Адміністрація не звертає висланих на їх адресу, але незамовлених матеріялів.

(Продовження зі сторони 5-ої)

ротьба й інші оповідання $1.00; Том IV. Кузь та Гриць і інші оповідання $1.00; Том V. Історія Якимового будинку й інші оповідання $1.00; Том VI. Рівновага, роман з життя еміґратів $1.00; Том VII. По-Свій, роман $1.00; Том VIII. Божки, роман (продовження повісти „По-Свій") $1.00; Том IX. Босяк і інші оповідання $1.00; X. Чесність з собою, роман $1.00; Том. XI. Хочу, роман $1.00. Всі одинацять томів за ---- $10.00

Теорія зглядности, після Айнштайна написав Петро Франко ---- $ .10

Теорія політики, приступно виложив Павло Свій ---- $ .60

Три оповідання (Воля, Пропасть, Сміх), нап. Л. Андреєв ---- $ .20

Три оповідання Д. Мамина-Сібіряка (Старий горобець. Пригоди статечної миші, Поганий день Василя Івановича), з малюнками ---- $ .25

Три поеми Т. Шевченка (Сон, Великий льох, Неофіти), з передмовами й поясненнями Богдана Лепкого і з 2 портретами автора ---- $ .35

Українські школи в Галичині у світлі законів і практики, написав К. Федорович ---- $ .25

У відповідь напасникам, написав Володимир Дорошенко ---- $ .15

Українська еміграція в Зединених Державах Америки, написав Юліян Бачинський, 75 ілюстрацій і 2 карти ---- $2.00

У гостях добре, дома ліпше, історичне оповідання Дрозда (О. Кониського), видання друге, брош. 85 ц., опр. ---- $1.50

Україна в світовому господарстві, нап. Карло Коберський ---- $ .60

Українство в Росії (Новійші часи), Волод. Дорошенко ---- $ .40

Український штукар, 212 гарних штук до забави. — Зміст: Часть 1. Забави фізичні і хемічні. — Часть 2. Штуки з картами. — Часть 3. Штуки руханкові. — Часть 4. Штуки жартівливі ---- $ .50

Українці в Америці, Ор. Кириленка ---- $ .20

Українці як народ, написав Василь Пачовський ---- $ .10

Фільософія штуки, нап. Г. Тен, професор в школі красних штук у Парижі, перекл. Ол. Барвінський, І. часть ---- $ .50

Христос в гарнізоні, оповідання з військового життя, М. Яцкова ---- $ .40

Цар-Соловей, казка С. Руданського, брош. 35 ц., опр. ---- $ .75

Цвіт і душа та інші оповідання ---- $ .15

Церковні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош. ---- $ .50

Цвіркун у запічку, оповідання, Ч. Дікенс ---- $ .50

Через кордон, цікаві розкази еміґранта **Олекси Ремези. — Еміґрант,** вірш Петра Геркого ---- $ .15

Ченчі, оповідання, Стедаль, перекл. С. Пащенко ---- $ .35

П. Куліш: **Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями,** бр. 75 центів, опр. ---- $1.25

Чорний кіт, Едгара Еллен По ---- $ .10

Чому попи не женяться? ---- $ .15

Чужиною, збірка поезій О. Олеся ---- $ .50

Чутлива совість, Татко, оповідання Д. Н. Маміна-Сибіряка, з російської мови перекл. Марія Кузьмова ---- $ .20

Шкільні образки, написав Дмитро Макогон ---- $ .10

Шагин Ґерай, оповідання Вяч. Будзиновського ---- $ .25

Шевченко і його Україна. Зміст: Заповіт. — На шевченковій могилі. — Поклін душі великій. — Тарасови Шевченкови. — Де памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для свого народа. — Чому кожний українець і кожна українка повинні знати життя Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Кирило-Методіївське братство. — Винятки з творів Тараса Шевченка. — Заповіт Тараса Шевченка в чужих мовах ---- $ .25

Шевченко про мистецтво, розвідка Богдана Лепкого ---- $ .10

Шерльок Гольмс, таємничі історії найславнішого в світі дитектива. Кожний том становить скінчену цілість. Ч. 13. Джентелмен сломник 15 ц.; Ч. 14. Тайна графині Кательоне 15 ц.; Ч. 15. Трагедія дідички 15 ц.; Ч. 16. Чорт зі Семфолд Гіл 15 ц.; Ч. 17. Чудовий Рікардо Сакко і сини Шіви 15 ц. Разом ---- $ .75

Д-р Л. Мишуга: **Шевченко й Жінка.** Надається на відчит на Шевченківські Свята. Ціна ---- $ .50

Шлях до соціялізму, Отона Бауфа, переклав П. Дідушок ---- $ .25

Що таке державногромадянське виховання, д-ра Георга Кершенштайнера, авторизований переклад із третого ляйпціґського видання д-ра Василя Сімовича, з провідним словом автора, з його портретом та біографією ---- $ .50

Що то є книжка? — Початки козаччини (5 ілюстрацій). — Козачий кістяк. — Кіндрат Бубненко-Швидкий. — Дні нашої слави і недолі $ .20

Яґілки, 51 українських народних пісень і забав на Великдень з розвідкою про ґенезу яґілок і їх теперішній вигляд ---- $ .20

Як вести збори, нап. К. Немова ---- $ .10

Як повстала земля, К. С-ника ---- $ .25

Як Москва нищила Україну, На підставі старих українських пісень зладив Вячеслав Будзиновський ---- $ .30

Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік має 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, повільна отруя. — Шнок. — Чотири днів Всев. Гаршина. — Заповіт Ярослава Мудрого. — Дні нашої слави і недолі ---- $ .15

Які є люди на землі ---- $ .40

Як стати по українськи грамотним, коротка українська правопис із додатком: **Дещо з української граматики,** В. Верниволі ---- $ .25

Як мужик ходив до царя правди шукати й інші оповідання ---- $ .15

Як нам задовольнити наші пекучі потреби, деякі поради владі і населенню України ---- $ .10

Як стати горожанином Злучених Держав ---- $ .30

Як чоловік зійшов на пана, оповідання Вячеслава Будзиновського $ .30

Як оприділити вагу живої худоби ---- $ .10

Як осягнути успіх? ---- $ .15

Д. Дорошенко: **Волод. Антонович** ---- $1.00

Королів: **Згадки про мою смерть** ---- $1.00

А. Волошин: **Фабіола** ---- $ .40

Николишин: **На становищі** ---- $ .40

Бібліографія праць проф. Д. Дорошенка ---- $ .65

Животко: **Подонь** ---- $ .70

Українська читанка для II-ої кляси ---- $1.20

Донцов: **Де шукати наших традицій?** ---- $ .55

Сціборський: **Сталінізм** ---- $ .20

Ноти „Всі грають" (40 нар. пісень) ---- $2.00

Замовлення і належитість слати на адресу:

"SVOBODA"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, 3, N. J.

(З Канади треба платити тільки американською валютою).

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

„БЕЗХАТНИЙ"

Написав — О. ЛУГОВИЙ.

Повість з життя українців у Канаді в двох частинах.
Нагороджена на Літерат. Конкурсі Укр. Народ Союзу За. Держав в 1945 році.

800 СТОРІН ДРУКУ. —::— ЦІНА $2.00

Замовлення слати до:

"SVOBODA"
Svoboda, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

НОВА ВІРШОВАНА КАЗКА
відомого дитячого письменника Романа Завадовича

ПЕРЕПОЛОХ

з багатьома ілюстраціями

Видана заходом Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, що взяло на себе обов'язок дати дітям рідну книжку, навчити їх любити своє рідне слово й ту землю де родились й проживали їх батьки, діди й прадіди, —навчити любити свою Україну. Ця книжка входить в серію бібліотеки „Євшан-Зілля".

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ

Можна замовляти в „Свободі":

"SVOBODA"
83 Grand St. — Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ ВИШИВКА

Зібрав — рисував
К. РОГОЗИНСЬКИЙ

25 ТАБЛИЦЬ ВЗОРІВ В КОЛЬОРАХ
з Поділля, Гуцульщини, Буковини, Волиня, і бойківські.

ЦІНА $1.50 ЗА ПРИМІРНИК.

Замовляти:

"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Authoritative Books in English on Ukraine and Ukrainians

1. **A HISTORY OF UKRAINE,** by Michael Hrushevsky published by the Yale University Press ---- $5.00
2. **UKRAINIAN LITERATURE, Studies of the Leading Authors,** by Prof. Clarence A. Manning, published by Harmon Printing House ---- $1.50
3. **SPIRIT OF UKRAINE, Ukrainian Contributions to World's Culture,** by D. Snowyd ---- 1.00
4. **TWENTIETH CENTURY UKRAINE** by Clarence A. Manning ---- $3.50
5. **UKRAINIANS IN THE UNITED STATES,** by Wasyl Halich, published by the Chicago University Press ---- 2.50
6. **IVAN FRANKO,** poems from translation of Percival Cundy ---- $4.50
7. **THE STORY OF THE UKRAINE** by Clarence Manning, published by Philosophical Library ---- $3.75
8. **UKRAINIAN RESISTANCE,** published by Ukrainian Congress Committee ---- $3.00
9. **TARAS SHEVCHENKO,** poems by Clarence Manning $2.50

These books may be obtained at the

SVOBODA BOOKSTORE

P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВІ КНИЖКИ

Федір Дудко: **Великий Гетьман,** історичний роман, третє, виправлене автором, видання, сторін 215 $1.20

Федір Дудко: **Заметіль,** оповідання, зміст: Біла королівна, Дід Яків, Сестра Людмила, Заметіль. Сторін 122 ---- .65

Федір Дудко: **Дівчата очайдушних днів.** Зміст: Над Дніпром, Кубанська козачка, Кумедна панночка, Упир, Прожектор, Вистріл. Сторін 132 ---- .65

Федір Дудко: **Стрибожа внука.** Сторін 88 ---- .50

Одуд: **Як треба поводитися в товаристві** (правила доброго тону). Із циклю популярних викладів для таборян. Сторін 34. ---- 30

М. Точило: **Бомби на весело (Фейлетон)** ---- .40

Михайло Колосівський: **З трилогії за самостійну і соборну Україну: а) Борис Гонич** (Том І), **б) Неждана Базилевичівна** (Роман, Тов II) **в) Оксана Преображенська** (Том III) ---- 1.50

СССР Вязниця Народів ---- 25 ц.

Лихоліття Холмщини ---- 70 ц.

Заразливі Хвороби ---- 50 ц.

Згадка про мою смерть ---- 1.00

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.

ПОШИРЮЙМО ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ!

В цьому допоможе нам книжечка
Н. Приходька: — N. Prychodko:

"Communism in Reality"
(КОМУНІЗМ В ДІЙСНОСТІ)

тількищо видана англійською мовою в Канаді. Книжечка має 64 сторінки середнього формату та мистецьку окладинку. Автор в 12 коротких розділах здирає маску з большевизму та виявляє його справжнє криваве обличчя на тлі української дійсности. Передмову до книжечки написав Вилсон Вудсайд, співредактор торонтонського „Сатирдей Найт". Поширити цю книжечку між американцями — означає відкрити їм очі на комуністичну загрозу та здобути їхню допомогу для визвольних змагань України. Ціна книжечки — тільки 40 центів. Замовляйте в:

SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 63 тисячі членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в списку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ЇЙ ПОТРІБНІ КНИЖКИ!

Не досить післати дитину до школи. Треба їй ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися читати, а потім книжки, щоби заохотили її читати

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. кляси) М. Матвійчука ---- 75 ц.

ТРЕТЯ ЧИТАНКА (читанка для 3. кляси) М. Матвійчука ---- 75 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. кляси) М. Матвійчука ---- 75 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича ---- 15 ц

ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Біленький ---- 50 ц.

Замовлення слати:

"SVOBODA" BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ МАТІЯ САНДОРФА

повість
Ю. ВЕРНА
В ДВОХ ТОМАХ
ЦІНА $2.50

Замовлення слати до:

"SVOBODA", P.O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Ноти:

„ВСІ ГРАЮТЬ"

(40 народних пісень)
на піяно і спів.
Ціна $2.00.

Замовляти в:

"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

Записала

МАРІЯ ЛУК'ЯНЕНКО

Ціна $1.00.

Можна замовити в

"SVOBODA"
83 Grand Street,
Jersey City 3, N. J.

Іван Смолій

ДІВЧИНА З ВІННИЦІ

ОПОВІДАННЯ:

Німецька окупація
Совєтська окупація
Початки УПА.

Ціна 50 цнт.

Замовляйте в:

SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

REFUGEES ARE PEOPLE

NEWEST BOOK THAT TELLS OF THE PLIGHT OF EUROPE'S DISPLACED PERSONS

— by —
WALTER DUSHNYCK
— and —
WILLIAM J. GIBBONS, S. J.

Price 25 cents per copy

Order now from

"SVOBODA"
83 GRAND STREET,
JERSEY CITY 3, N. J.

ON YOUR READING LIST:
WALDIMIR SEMENYNA'S
translation of

MOSES

— by —
IVAN FRANKO

the great Ukrainian poet, whose anniversary was observed last month. — Price of book 50¢.

Order from:

"Svoboda"
83 GRAND STREET,
JERSEY CITY, N. J.

КОЛЯДИ — і — ЩЕДРІВКИ

—: на :—
РІЗДВО ХРИСТОВЕ
— і —
БОГОЯВЛЕННЯ

з додатком пісень страстних, воскресних і інших пісень церковних.

Ціна 35 центів.

Замовлення враз з належитістю слати до:

"Svoboda"
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

НОТИ

Осип Залеський:

Чоловічі хори:

1. Наш Клич
2. Ми Вернемось

25 ц. один прим.

На один голос з фортеп.

„ТУГА"

20 ц. один прим.

Замовляти в:

"SVOBODA"
P. O. Box 346
Jersey City 3, N. J.

НОТИ

З цих творів Книгарня „Свободи" має ще по кілька або кільканацять примірників, тому хто скорше замовить, той зможе ще їх дістати.

НОТИ НА ФОРТЕПІЯН

1) **Дівча в сінях стояло 2) Ой за гаєм, гаєм, фортепіянові соля** (дуже легкі), зібрав М. Едельман ---- $ .35

П. Нішинський: **Закувала та сива зозуля, фортепіянове сольо** ---- $ .50

М. Лисенко: **Засвистали козаченьки, марш зоперети „Чорноморці"** ---- $ .50

С. Монюшко: **Козак („Стоїть явір над водою")** фортеп. соль ---- $ .75

В. Заремба: **Сице низенько, вечір близенько, три мельодії української пісні** ---- $ .75

Прелюдії В. Бартінського (5 композицій) ---- $ .70

Українські марші (ч. 20) зібрав Е. Турула ---- $ .75

В. Зентарський: **Українська шумка,** фортеп. сольо ---- $ .50

В. Барвінський: **Українські народні пісні на фортепіян, зі словами** ---- $1.00

МУЗИЧНІ ТВОРИ

Українські пісні на один голос в супроводі фортепіяна. Містить 43 різні пісні різних композиторів, зібрав Е. Турума ---- $1.50

Українські пісні й думи на один голос в супроводі фортепіяна. Містить 14 різних українських пісень і дум різних композиторів, зібрав Е. Турула ---- $ .70

Українські гимни. 13 різних гимнів на мужеський і мішаний хор в супроводі фортепіяна, зібрав Е. Турула ---- $ .75

Я. Степовий: **Музика до творів о. Олеся.** 9 соль і 1 дует в супроводі фортепіяна ---- $1.00

Музика до слів Ю. Федьковича та інших авторів різних композиторів на квартети, міш. хор і соля. 9 творів, зібрав Е. Турула ---- $ .75

Музика до слів В. Пачовського різних композиторів на жіночий і мужеський хор в супроводі фортеп. 4 твори, зібрав Е. Турула ---- $ .70

Музика до слів Б. Лепкого, Барвінського і Січинського, сольоспіви в супроводі фортепіяна. Зібрав Е. Турула ---- $ .70

Музика до слів І. Франка різних композиторів на міш. хор в супроводі фортепіяна. 8 творів, зібрав Е. Турула ---- $ .75

Українські маршові пісні, для хору зібрав Евген Турула. 14 творів ---- $ .75

Музика до Кобзаря, різних композиторів. 15 творів на мішаний хор з солями сопрановими, теноровими і басовими, в супроводі фортепіяна, зібрав Е. Турула ---- $1.00

Замовлення разом з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ПАРТИТУРИ ДО ПРЕДСТАВЛЕНЬ

В Книгарні „Свободи" можна ще дістати партитури до таких представлень:

Партитура: **БУВАЛЬЩИНА,** комедія в 1-ій дії Велисовського .80

Партитура: **БУРЛАКА,** драма в 5-ох діях І. Тобилевича ---- .60

Партитура: **БЕЗТАЛАННА,** драма в 5 діях, К. Карого ---- .80

Партитура: **ВИХРЕСТ,** драма в 5 діях, Козич-Уманської ---- .80

Партитура: **ГЛИТАЙ або ПАВУК,** драма в 4-ох діях М. Кропивницького ---- .75

Партитура: **ДЯЧИХА,** комедія, в 4 діях, Сулими ---- .60

Партитура: **ДАЙ СЕРЦЮ ВОЛЮ,** драма в 5 діях, М. Кропивницького ---- 1.00

Партитура: **ДУШОГУБКА,** драма в 4 діях, Т. Трушевського ---- 60

Партитура: **ДОБРІ ДІТИ,** образ з життя американських школярів, в 3 діях, Панька Клим ---- 1.25

Партитура: **ДУШОГУБИ,** драма в 5 діях, І. Тогобочного ---- .80

Партитура: **КАТЕРИНА (Му..ичка),** драма в 4 діях, Ванченка-Писанецького ---- .80

Партитура: **ЗАПОРОЗЬКИЙ КЛАД,** комедія Ванченка-Писанецького ---- 2.00

Партитура: **ЖИДІВКА ВИХРЕСТКА,** драма в 5 діях ---- .80

Партитура: **НА СІНОЖАТІ,** жарт в 1-ій дії Л. Яновської ---- 1.25

Партитура: **НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА,** драма в 5-ох діях М. Старицького ---- 2.00

Партитура: **НЕЩАСНЕ КОХАННЯ,** драма в 5 діях — Манька ---- $1.25

Партитура: **ОРИСЯ.** А. Ф. Володського ---- .60

Партитура: **ПОВЕРНУВСЯ ІЗ СИБІРУ,** драма в 5-ох діях Л. Яновської ---- .80

Партитура: **ПАННА ШТУКАРКА,** комедія в 3 діях, А. Ф. Володського ---- .60

Партитура: **ПО РЕВІЗІЇ,** етюд в 1 дії, М. Кропивницького ---- .50

Партитура: **СВАТАННЯ НА ВЕЧЕРНИЦЯХ,** водевіл в 1 дії, Стародуба ---- .80

Партитура: **ТАРАС БУЛЬБА,** драма в 4 діях, Ванченка-Писанецького ---- .80

Партитура: **ЯК КОВБАСА ТА ЧАРКА,** водевіл М. Кропивницького ---- .50

Замовлення враз з належитістю слати до:

"SVOBODA"

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

(З Канади треба платити тільки американською валютою)

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

Петро Мерчук: **У НІЧ СВЯТОГО МИКОЛАЯ.** Сценічна картина в 1 дії, 11 осіб; двоє старших і 9 дітей. ---- 20 ц.

Юра Шкрумеляк: **ТРИ КНЯЗІ В ВИФЛЕЄМІ, Вертеп для хати і сцени. З додатком дитячого Вертепу „Божі Пастушки".** 17 осіб. Ціна ---- 20 ц.

Роман Леонтович: **СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКА НІЧ.** Сценічна картина в двох відслонах, 10 осіб. Ціна ---- 15 ц.

ТРИ СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІ ВИСТАВИ: 1) Богдан Заклинський: Св. Миколай межи школярами, в одній діл, 11 осіб і школярі та школярки. 2) Роман Леонтович: Свято-Миколаївська ніч, в двох діях, 10 осіб. 3) Петро Мерчук: Поміч Св. Миколая. в двох діях, 6 осіб. Ціна ---- 35 ц.

ДИТЯЧІ СЦЕНІЧНІ КАРТИНИ НА СВ. МИКОЛАЯ

Роман Леонтович: **СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКА НІЧ.** Сценічна картина в двох відслонах, 10 осіб, і Петро Мерчук: **ПОМІЧ СВ. МИКОЛАЯ.** Сценка на 2 дії, 6 осіб. Обі штуки за ---- 20 ц.

А. Лотоцький: **В НІЧ СВ. МИКОЛАЯ,** 3 картини, 18 осіб ---- 25 ц.

М. Шугаєвський: **РІЗДВЯНА КАЗКА,** дві картини, з партитур. 20 ц.

Я. Вільшенко: **З КОЛЯДОЮ.** Вертеп для школярів, 10 осіб і гурт ---- 15 ц.

А. Полянський: **ВЕЧІР СВ. МИКОЛАЯ,** одна дія, 9 осіб ---- 15 ц.

М. Курцеба: **СВЯТА ГОСТИНА,** дві відслони, 13 осіб ---- 20 ц.
Окрема партитура ---- 40 ц.

Р. Завадович: **НА ДВОРІ ЦАРЯ ГОРОХА.** Драматизована казка-правда в двох відслонах з прольогом і епільогом, 6 осіб і гурт ---- 20 ц.

Замовлення з належитістю слати до:

"S V O B O D A"

P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

Замовлення з Канади треба платити американською валютою.

ІВАН МАНИЛО

„КОЛЮЧИЙ СМІХ" ---- 15¢
„ЗАПОРІЖЖ'Я СМІЄТЬСЯ" ---- 15¢
„СІЧ і ВІДСІЧ" ---- 15¢

ОСТАП ТАРНАВСЬКИЙ

„СЛОВА і МРІЇ" ---- 25¢
Гуморески, поезії, епіграми, пародії, байки

ІВАН СВІТ

„ЗЕЛЕНА УКРАЇНА" ---- 50¢
короткий історичний нарис українського політичного і громадського життя

С. ПІДГАЙНИЙ

„НЕДОСТРІЛЯНІ" ---- $ 1.00
в двох частинах
Оповідання з концентраційних таборів

"S V O B O D A"
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ПОРТРЕТИ:

ШЕВЧЕНКА	$0.50
ШЕВЧЕНКА	$1.00
ШЕВЧЕНКА	$5.00
ФРАНКА	$0.50

"Svoboda"
81-83 Grand Street,
JERSEY CITY 3, N. J.